Vastu võetud Narva-Jõesuu linnavolikogu 31.10.2018 määrusega nr 45

NARVA-JÕESUU

ARENGUKAVA KUNI 2025

Narva-Jõesuu – Sinimäe 2018

1. Sissejuhatus ... 3
2. Lühiülevaade Narva-Jõesuu olukorrast, trendidest ja probleemidest ... 4
Narva-Jõesuu visioon ... 6
3. Narva-Jõesuu arengukava 2025 strateegilised väljakutsed ja tegevused ... 7
I Ettevõtluskoostöö ... 7
II Tondilosside kordategemine, planeeringud, heakord ja metsa kaitse ... 10
III Elanikkonna juurdekasvatamine ... 12
IV Haridus ja lapsed ... 12
V Hoolekanne ja sotsiaaltöö: heaolu ja teenuste tagamine ... 14
VI Taristu ... 15
4. Eelarvestrateegia 2022-2025 ... 17
4.1. Eesti toimekeskkonna ülevaade ... 17
4.2. Narva-Jõesuu linna põhitegevuse prognoos ... 19
4.3. Investeerimis –ja finantseerimistegevus ... 29
4.4. Arvestusüksus ja finantsdistsipliin ... 31
LISAD ... 33
NARVA-JÕESUU LINNA ARENGUKAVA LISA 1: TOIMEKESKKONNA ANALÜÜS ... 34
1. Linna paiknemine ja asustus ... 35
2. Rahvastik ... 35
3. Elukeskkond ... 39
4. Avalikud teenused ... 42
5. Kultuur, sport ja vaba aeg ... 45
6. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid ... 46
7. Ettevõtlus ja turism ... 46
EELARVESTRATEEGIA TABELID LISA 2 ... 48

1. Sissejuhatus

Narva-Jõesuu linna arengukava ja eelarvestrateegia määratlevad omavalitsuse tegevussuunad, eelistused, eesmärgid ja rahastuse. Narva-Jõesuu linna ja Vaivara valla ühinemisel ning Viivikonna ja Sirgala sundliitmisega tekkinud omavalitsusel on vaja ennekõike kokku kasvada: so. ühildada senised adminkultuurid ja kogukondlikud tavad. Seetõttu võeti uue ja ühise arengukava koostamist teha väga põhjalikult ja laia osaliste ringiga.

Arengukava ja eelarvestrateegia koostati 2018. aasta aprillist alates. Mais-juunis toimusid laiendatud volikogu komisjonide koosolekud, ümarlauad ettevõtjatega ja piirkondlikud rahvakoosolekud, kus kokku osales 259 inimest: tõstatati probleemid ning sõnastati valdkondlikud eesmärgid ja tegevused. 19.-20. juunil korraldati Voorel laiapõhjaline seminar, kus linna tulevikuvisiooni ja eesmärke arutati üheskoos volikogu ja allasutuste töötajatega. Sõna sekka said öelda kõik linnaelanikud: korraldati elanike küsitlus, millele oli võimalik vastata nii veebipõhiselt kui ka (e-)kirja teel. Osalus oli taas aktiivne: vastajaid oli 61, kes esitasid 238 ettepanekut. Elanike ettepanekud koondati ja süstematiseeriti teemade lõikes ja hinnati, kas need lahendused:

1. on juba olemas,
2. on juba teostamisel ja objektid valmivad 2018. aastal,
3. võetakse teha ning ettepanekud on suurema lahenduse osa, mistõttu need vajavad suuri investeeringuid ja erikokkuleppeid riigi ja ettevõtjatega,
4. ei ole otstarbekas arengukavasse lülitada ja miks.

Olulisemad otsused langetas arengukava ja eelarvestrateegia koostamiseks moodustatud juhtrühm, kuhu kuulusid arengukava koostamise üldjuht Veikko Luhalaid (volikogu esimees), juhtrühma esimees Maksim Iljin (linnapea), liikmed Aare Objartel (volikogu arengu- ja ettevõtluskomisjoni esimees, Heiki Luts (volikogu aseesimees), Inge Muškina (volikogu aseesimees), Aleksandr Pahhomov (siseaudiitor), Raim Sarv (aselinnapea arenduse alal), Mati Männisalu (aselinnapea majanduse alal), Kädi Koppe (sotsiaalosakonna juhataja), Anžela Jakutova (rahandusosakonna juhataja), koordinaator Angelina Liiv (arendusspetsialist). Juhtrühma koosolekud toimusid 2. mail, 7. juunil, 28. juunil, 30. juulil ja 15. augustil. Kõik koosolekud protokolliti ja salvestati. Paralleelselt koostati rahvastiku ja sotsiaalmajandusliku keskkonna andmepõhine ülevaade ja eelarvestrateegia alused. Arengukava aitasid kokku panna konsultandid Mihkel Laan ja Garri Raagmaa, eelarvestrateegia koostas Hannes Orgse.

Dokument koosneb neljast osast. Esimene osa annab statistika ja töögruppide arutelude põhise lühiülevaade peamistest arengueeldustest ja väljakutsetest. Järgneb visioon, mis esitab narvajõesuukate nägemuse oma kodulinna tulevikust. Strateegiaosa esitab arengusuunad ja eesmärgid. Neljas osa on eelarvestrateegia tekstiilne osa. Põhjalikum statistikaülevaade ja

eelarvetabelid andmetabelid on esitatud lisas. Arengukava käigus tekkinud dokumendid nii nagu ka kohtumiste protokollid asuvad Narva-Jõesuu kodulehel arengukava rubriigis.

2. Lühiülevaade Narva-Jõesuu olukorrast, trendidest ja probleemidest

Ligi 5 000 (elas rahvastikuregistri andmetel 2020. aasta alguse seisuga 4598 inimest) elanikuga Narva-Jõesuu linn (NJ) asub Kirde-Eestis Ida-Viru maakonnas. Naaberomavalitsused on läänes Sillamäe linn ja Toila vald ning lõunas Alutaguse vald. Põhjas piirneb linn Soome lahe rannikuga, idas Narva jõe ja Vene Föderatsiooniga. NJ kaugus Tallinnast on u 205 km, Tartust u 175 km ja St Peterburist u 170 km. **Narva-Jõesuu linn moodustus 2017. aastal toimunud haldusreformiga Narva-Jõesuu linna (u 2 900 elanikku) ja Vaivara valla (u 1900 elanikku) ühinemisel.**

Maailmalinn Peterburi ja selle lähitagamaa 7 miljonit elanikku on NJ lähemal kui 600 tuhandene Harjumaa. Narva-Jõesuu piirneb Eesti kolmanda linna Narvaga ja teisedki suured Ida-Virumaa tööstuskeskused on lähedal. Kuna eeslinnastumine jätkub ja elatustase kasvab, siis loob see head eeldused elanike juurde saamiseks – inimesed soovivad ja saavad elada ja puhata paremas keskkonnas**. Viimasel viiel aastal ongi Narva-Jõesuu elanikkond kasvanud ja toimuvat rändepööret arvestades peaks see jätkuma.** Narva-Jõesuu lähistel Narva linnale kuuluvatel suvilaaladel on üha enam püsielanikke, kes soovivad teenuseid lähikonnast, mistõttu Narva-Jõesuu vajab täiendavaid kaubanduspindu, sh. ka paljude elanike poolt nõutud turgu, mis annaks juurde ka koha miljööle, ja teisi teenuseid.

2018. aasta aprillis oli Maksu- ja Tolliameti andmetel Narva-Jõesuu linnas kokku registreeritud ligi 400 ettevõtet, neist tegutsevad ehk töötajate või käibega 119 ettevõtet ning neist omakorda töötajatega 97 ettevõtet. Kokku oli linna ettevõtetes ca 1700 töökohta. Kõige enam ettevõtteid tegutses kaubanduses. Samas elektrienergiaga varustamise valdkonnas töötas ligi pool töötajatest (u 830). Majutuse ja toitlustuse 15 ettevõtet andsid tööd u 260-le ja avalikus halduses töötas ligi 220 inimest. Palgad võrreldes Eesti keskmiste palkadega olid tegevusalati üldjuhul oluliselt madalamad, mistõttu võib eeldada palkade ja vastavalt tulumaksu laekumiste kasvu.

Põhjamaade Rivieraks nimetatud Narva-Jõesuus on ajalooline spaa-traditsioon ja tugevad turismiettevõtted: Narva-Jõesuu Sanatoorium, Meresuu Spa & Hotel, Noorus Spa Hotel ja Liivarand SPA Hotel. Turismi arendamise eeldusteks on linna looduslik keskkond (liivarand, männimets), traditsioonid ja Peterburi linna lähedus. Siin on Eesti pikim liivane mererand, palju arendatavat maad ja võimalusi saada nii uusi turismiettevõtteid kui ka osikuid-suvikuid (osa- ja suveelanikke). Euroopa ja Eesti elanikkonna vananemine loob juurde nõudlust nii tervisedendusele kui ka tööturult taandujate elamusalade laienemisele. Seni on piirkonna suurim maaomanik Vabariigi Valitsus, mis seab maatehingute võimatuse või kohmakusega piirangud investeeringute saamisel. NJ evib seega olulist potentsiaali täiendava jõuka elanikkonna ja ka osikute-suvikute juurde saamisel. Läbi tuleb mõelda aga nende registreerimise ja maksustamise teemad.

Narva-Jõesuu **suurimaks väljakutseks, aga samas ka võimaluseks on suhted piirkonna suurettevõtete, ennekõike Eesti Energiaga**, kes soovib laiendada põlevkiviõlitootmist (samas toimub kaevandustasude vähenemine kuna kaevandamine liigub Alutaguse valda, ehkki saastamine jätkub NJ territooriumil). Eesti energia tegevusega kaasnevad ühelt poolt keskkonnariskid ja -saaste, mille eest vahetult mõjutatud Narva-Jõesuu elanikud peaksid saama õiglast kompensatsiooni, kuid samas luuakse ka uusi heapalgalisi töökohti, millega on Narva-Jõesuu võimalik saada uusi maksumaksjaid. Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) on teine Tallinnast juhitud asutus, mille tegevusel on olnud linna lähistel lageraideid tehes väga negatiivne mõju NJle. RMKga koostöös metsa säästlikult majandades ja võiks Narva-Jõesuu elukeskkond just arvestades matkaraadade jm taristu rajamist oluliselt paremaks saada. See on oluline hoida nimetatud ettevõtete-asutustega pidevat kontakti ning otsida osapooltele parimaid lahendusi.

NJ lasteaedades oli 2019/2020 õppeaastal 8 rühma 119 lapsega. Narva-Jõesuu kooli õpilaste arv on püsinud stabiilselt 130-140 õpilase vahel. Sinimäe põhikooli õpilaste arv viie aastaga enam kui kahekordistunud ning 17/18 õppeaastal oli õpilasi juba 93. **Tulenevalt NJ haridusasutuste heast mainest on lasteaialaste ja nooremate kooliklasside õpilaste arv tugevalt mõjutatud naaberomavalitsustest käivate laste tõttu.** Näeme väljakutsena omavalitsuses võimaluste avardamine. Lisaks on vaja lastega perede sisserännet täiendavat soodustada, et tagada

haridusasutuste jätkusuutlikkust. Sinimäe kooli ehituslik olukord on hea. Narva-Jõesuu kooli ehituslik olukord on aga kasin, hooned on tänaseks peaaegu 100% amortiseerunud, projekteeritud tänastesse oludesse mittesobiva mahuga ning siittulenevalt ebamõistlikult suure energia tarbimisega. Jätkuvaks väljakutseks on noorte haritud õpetajate kaasamine ja huvihariduse ja huvitegevuste võimaluste kvalitatiivne ja kvantitatiivne laiendamine. Täiendavaid investeeringuid on vaja teha spordirajatistesse.

NJ uueks suureks väljakutseks on Viivikonna ja Sirgala asulate sundliitmine. Kunagised küllalt suured karjääriasulad on kahanenud vastavalt 58 ja 52 elaniku juurde (01.01.2021.a. seisuga - Viivikonna – 49, Sirgala - 41), enamik maju on hüljatud ja taristu täielikult amortiseerunud. Nimetud asulate tuleviku jaoks on vajalik komplekssе sealsete elanikega läbi arutatud arenguplaani koostamine, mille teostamise ilmseks eelduseks on Vabariigi Valitsuse osalus.

NJ taristu on valdavalt heas korras. NJ linna vee- ja kanalisatsioonitaristut haldab AS Narva vesi. Vajalikud on veel täiendavate trasside rajamine nii nagu ka NJ teiste asulate trasside, aga ka üldine sadeveekanalisatsiooni, drenaaži ja eesvoolude korrastamine. NJ linna kaugküttepiirkonnas on teenusepakkuja AS Adven, rajamisel on puiduhakke kaugküttekatlamaja, millega liitub ka Narva-Jõesuu Sanatoorium. Olgina ja Sinimäe ja teiste asulate vee- ja soojateenust korraldab NJ kuuluv kommunaalettevõte Vaiko AS. NJ linna liiklus- ja parkimisskeem, aga ka kõnniteede võrgustik vajab pärast kergliiklusteede olulist lisandumist uuendamist. Koostöös spaadega on teemaks promenaadi laiendamise ja rannaala keskkonna üldine parendamine. NJ külades vajavad jooksvat uuendamist ja rajamist külakeskused. Erinevate fondide toel peaks arenema ka sadamad ja lennuväli.

Narva-Jõesuu visioon

Narva jõe suudme- ja rannaala rahvas räägib kahes keeles, nooremad ka juba kolmes keeles. Narvajõesuulane armastab oma kodu. Olgu see siis maja ja korter suvituslinnakeses või rannalähedases põllu- ja metsakülas. Kodu peab olema ilus ja selle ümbrus puhas ja looduslähedane. Kodust ei ole kaugel käia tööle Narva, Sillamäele või ka mujale. Narvajõesuulane on lahke – võõrustab hääl meelel külalisi Narvast ja Piiterist, Tallinnast ja Helsingist. Rahvast võiks juurdegi tulla: uusi spaasid, villasid ja pansionaate passib kenasti mändide vahele rajada. Siis saaks linnarahvas ka rohkem ja paremaid teenuseid. Nii et kuuldused Narva-Jõesuu ilust ja siinse rahva lahkusest võiks kaugemalegi kajada. ☺☺☺

3. Narva-Jõesuu arengukava 2025 strateegilised väljakutsed ja tegevused

Järgnev strateegiapeatükk võtab kokku Narva-Jõesuu (NJ) elanike küsitluse, volikogu komisjonides avalikel koosolekutel, ümarlaudadel tõstatatud ning Voore seminaril ja juhtrühmas täiendatud ja korduvalt läbi arutatud teemad. Peatüki struktuur põhineb juhtgrupis valitud kuuel strateegilisel valdkonnal (I-VI), milliste lõikes määratleti:

1. **strateegilised väljakutsed – peaeesmärgid**, mida saavutada ja mille teostuseks valiti
   1.1. **tegevussuunad** ja nende raames teostatavad
      1.1.1. **tegevused**, millest moodustub konkreetne tegevuskava.

Osad tegevused on juba koosolekutel välja pakutud, ehkki need vajavad olulist täpsustamist ja läbiarutamist, osad tuleb linnaametnikel veel konkretiseerida. Omavalitsuste koostöös tehtav peaks leidma kajastuse ka maakonnastrateegias (ja on markeeritud punakaspruunilt). Riiklikult tõstatavad teemad on antud lilla värviga. Üldplaneeringu teemad on esile tõstetud rohelisega ja meedias kõlada võivad teemad sinisega.

I Ettevõtluskoostöö

Arvestades Narva-Jõesuu ja lähipiirkonna (suur)ettevõtteid, loodus- ja inimressursse on Narva-Jõesuu arvestatavad eeldused kaasata investoreid loomaks uusi töökohti ja parandamaks elukeskkonda. Sealjuures saab Narva-Jõesuu ettevõtluspoliitika ja vastava suhtekorralduse jagada kolme suunda:

1) loodusressursse valdavad ja töötlevad suurettevõtted ja riigiasutused, milliste Tallinna kontorite tegevust tuleb kohalikul kogukonnal ohjata;
2) spaad jt. suured turismiettevõtted ning kinnisvarainvestorid, kelle tegevuseks tuleb Narva-Jõesuu luua uusi võimalusi;
3) väikeettevõtted, keda on vaja tööhõive ja elukeskkonda rikastavate teenuste loomiseks ja kes vajavad tekkeks ja esmaseks laienemiseks avaliku sektori tuge.

1. Õiglane hüvitis saaste ja keskkonnakvaliteedi halvendamise ja mainekahjude eest

Eesti Energia (EE) kaevandustegevus ja kavad rajada uusi õlitehaseid loob piirkonnas lisasaasteallikaid ja keskkonnariske. Suurtööstuste laienemisega kaasnev piirkonna maine kahjustumine on probleemiks ka nende ettevõtetele endile kui soovitakse saada vajalikke töötajaid. Seega on vajalikud kompenseerivad meetmed, mis suunaks osa EE kasumist Narva-Jõesuu jt Ida-Virumaa omavalitsuste keskkonna- ja mainekahjude heastamiseks.

1.1. Lülitada kaevandus- ja saastetasude teema Ida-Viru maakonnastrateegiasse, et kõik siinsed omavalitsused käituksid läbirääkimistel õlitehaste jt suurte saastavate tootmisüksuste rajamisel ühiselt ja ühtselt.
1.2. Teha ettepanekud ressursimaksu ümberjaotamiseks lähtuvalt saastekoormuse tekitamisest (Narva karjääri kaevandusala liigub Narva-Jõesuu alalt välja, kuid EE peamised saastavad üksused on just Narva-Jõesuu territooriumil).
1.3. Taotleda visuaalse reostuse kompenseerimist räämas tootmishoonete ja rekultiveerimata kaevandusalade eest.

2. Eraarendajatele täiendavate võimaluste loomine

Narva-Jõesuu territooriumi ettevõtete töötajad elavad valdavalt Narvas. Piirkonda kõrgemapalgaliste lisandumisega tuleb juurde ka neid, kes soovivad kolida elamutesse. Elanikkonna vananemisega kasvab järgmisel kahekümnel aastal kordades nõudlus suurlinnade eakate elanike elamute, pansionaatide ja hooldekoduse järele. 300 km raadiuse suurlinnaregioonides (Peterburis, Helsingis, Tallinnas ja Riias, kus elanikke kokku üle 10 miljoni) kasvab eakate arv ca miljoni võrra. Sealjuures on arendajate poolt selgelt eelistatud hea (loodus)keskkonna ja juba „sissetöötatud" rikkalike teenustega piirkonnad, kellega, näiteks Lääne-Eesti linnadega, ollakse ka ilmses konkurentsis.

2.1. Eramaaomanikega koostöös investeeringuvõimaluste pakkumine:
  2.1.1. Olgina ja Narva vahelise elamuala pakkumine arenduseks EE töötajaile;
  2.1.2. Eraldi elurajoon(id)eakatele 2023+;
  2.1.3. Veebiturundus.
2.2. Tööstuspargi arendamine koostöös ettevõtjaga.
2.3. Omavalitsuse munitsipaalmaa omandamise ja selle arendamise ning eraomanikele müügi võimaldamise teema lisamine Ida-Viru maakonnastrateegiasse, tõstatada teema taas Eesti Linnade ja Valdade Liidus.

3. Kuurordi atraktiivsuse kasvatamine

Narva-Jõesuud tuntakse kuurordina. Keegi ei tule Narva-Jõesuusse ainult hotelli magama – ennekõike paelub siinne miljöö. Nüüd, mil spaad on jalad alla saanud, on vajalik linna koordineeriv, ennekõike maakasutust, keskkonda ja Narva-Jõesuu identiteeti kujundav tegevus. Eraettevõtjate osalusel on ilmselt võimalik arvestatavate EAS ja KIK investeeringutoetuse taotluste koostamine.

3.1. Rannaala väljaarendamine (sisend maakonna strateegiasse):
  3.1.1. Maakasutuse tsoneeringu koostamine erinevatele sihtgruppidele;
  3.1.2. Uue üldplaneeringu koostamine;
  3.1.3. Suvelava ehitus Sinimäe alevikus ja Narva-Jõesuu linnas;
  3.1.4. Avaliku aastaringse käimla rajamine;
  3.1.5. Muuli ehitamine;
  3.1.6. Jõeäärse ala väljaarendamine (üldplaneeringu teema);
  3.1.7. Sõtke jõe puhkeala väljaarendamise II etapi elluviimine.
3.2. Videokaamerate paigaldamine avaliku ruumi turvamiseks.
3.3. Osalemine Ida-Virumaa turismiklastri töös.
3.4. Kuursaali kui Narva-Jõesuu sümboli renoveerimine.
3.5. Metsa tn 7 detailplaneeringu koostamine.
3.6. Väikesadamate ja slippide rajamine:
  3.6.1. Väikesadamate võrgustiku arendamine nii põhjarannikul kui Peipsil;
  3.6.2. Narva-Jõesuu linna sadama (Suur-Lootsi tn 2 ja 4 ja Kalda tn 2) ümbritseva territooriumi korrastamine ja rekonstrueerimine;
  3.6.3. Viilhalli (paadikuuri) territooriumi heakorrastus, juurdepääs jõele, kanalite puhastus ja slippi rajamine;
  3.6.4. Narva Narva-Jõesuu kaurisadama (Kalda tn 32a) ehitus;
  3.6.5. Kalameeste küla loomine;
  3.6.6. Kalakeskuse (kalatoodete müük) ehitamine;
  3.6.7. Lustilaevaühenduse tagamine Narva - Narva-Jõesuu ja Toila vahel.

3.7. Terviseradade, kergliiklusteede ja infrastruktuuri arendamine:
  3.7.1. Sinimäele Põrguaugumäele valgustuse rajamine, jooksu- ja suusaradade väljaarendamine;
  3.7.2. Narva-Jõesuu linna kergliiklusteede projekteerimine ja rajamine, 2. etapp (Vabaduse tn, L. Koidula tn kuni lõpp-peatuseni);
  3.7.3. Narva-Jõesuu linna kergliiklusteede projekteerimine ja rajamine, 3. etapp (L. Koidula tn kuni Šiškini männini);
  3.7.4. Narva-Jõesuu linna 4. etapi (Metsa tn, Kungla tn, Raja tn, Auga tn) kergliiklusteede valgustussüsteemi rajamine;
  3.7.5. Vabaduse ja Lydia Koidula tänavate kapitaalremont;
  3.7.6. Sillamäe-Vaivara raudteejaama kergliiklustee rajamine ja rongiliikluse kasutamise võimaldamine- projekteerimine;
  3.7.7. Narva-Jõesuu linnas tankla ehitamine;
  3.7.8. Narva-Jõesuu linnas autopesula rajamine eraoperaatori poolt;
  3.7.9. Suur-Lootsi 1 ja 1d detailplaneeringuga kaetud ala arendamine;
  3.7.10. Vaivara viadukti taastamine;
  3.7.11. Olemasoleva rannapromenaadi valgustussüsteemi ehitamine;
  3.7.12. Rannapromenaadi pikendamine;
  3.7.13. Jaan Poska tänava kapitaalremont;
  3.7.14. Auga tn kuni L. Koidula 74a kuivenduskraavi rekonstrueerimine;
  3.7.15. Narva-Jõesuu linna kergliiklustee projekteerimine ja ehitamine (Siškini männist kuni Narva-Tallinna maanteeni).
3.8. Turismiettevõtete, osikute ja suvikute osalemine rannaala arendamisel ja korrastamisel:
  3.8.1. Läbirääkimised ettevõtjatega rannaala arenduse teemal;
  3.8.2. Turismimaksu kehtestamine inimese ööbimiselt (eeldab seaduste muutmist);
  3.8.3. Maksimaalse maamaksumäära kehtestamine mitteresidentidele (eeldab seaduste muutmist).
3.9. Turismi infopunkti loomine Narva-Jõesuu linnas;
3.10. Turismimagneti loomine.

4. Teadliku kohaturunduse teostamine koostöös ettevõtetega

Narva-Jõesuu maine on Eestis seni kahetine. Ettevõtted turundavad end eraldi, mistõttu ressurss killustub ja kampaaniad ei ole tõhusad.

4.1. Narva-Jõesuu maine- ja turunduskava loomine ja turismimaterjali väljatöötamine (võimalik koostöö ettevõtjatega (sh muuseumide turundus, turismikaardid ja –trükised, linna reklaam sihtturgudel)).
4.2. Kaasajastatud kultuurimeemide tootmine nii Eesti kui ka Peterburi publikule:
  4.2.1. Ajaloolised isikud: Šiškini mänd ja kolm karu, Severjanini lood;
  4.2.2. Vene aristoktaatia lood;
  4.2.3. Narva-Jõesuu oma loo väljatöötamine;
  4.2.4. Militaarajaloo toote väljatöötamine;
  4.2.5. Ajaloolis-kultuuriliste marsruutide väljatöötamine.
4.3. Muuseumide kordategemine ja laiendamine:
  4.3.1. Narva-Jõesuu muuseumi renoveerimine;
  4.3.2. Sinimäe muuseumi laiendamine sõjatehnika eksponeerimiseks;

4.3.3. Ühise sihtasutuse loomine (Narva-Jõesuu ja Sinimäe) koos muuseumide arendamise kontseptsiooni väljatöötamisega.

4.4. Keskne mainekujundus:

4.4.1. Linna uue veebi koostamine;

4.4.2. Elektroonse infostendi paigaldamine Linnavalitsuse hoonele.

4.5. Sinimäe uue vaatetorni ehitamine (koostöös ettevõtjate ja KIKiga).

4.6. Pargimäe heakorrastus;

4.7. Lennujaama arendamine Olginas.

5. Elanikele vajalike teenuste lisamine

Elanike seas üks nõutumaid teemasid oli turg, aga ka kaupluste valiku ja tankla rajamine. Linnavalitsus on seda mitmel korral pakkunud eraettevõtjaile võimalust turgu pidada, kuid see ei ole seni teostunud. Narva-Jõesuu elanike ja talu-kalameeste huvides on ilma vahendajateta kaubelda piima, kala, juurikate ja teiste saadustega. Turud elavdavad linnakeskusi ja on kõikjal Euroopas naasmas linnakeskkonda. Eestis on mitu turgu ja laata tekkinud kodanike initsiatiivina.

5.1. Avaturu käivitamine;

5.2. Tavandimaja ja krematooriumi ehitamine;

5.3. Vaivara külas asuva raamatukogu renoveerimine.

II Tondilosside kordategemine, planeeringud, heakord ja metsa kaitse

Suvituslinnas on heakord esmase tähtsusega, mistõttu räämas objektide korrastamisele tuleb pöörata erilist tähelepanu. Samas on see ka täiendav argument omavalitsuse poolt karmimate regulatsioonide kehtestamisel.

6. Tondilossid korda!

Narva-Jõesuu kahetise maine põhjustavad olulisel määral kasutamata ja lagunenud hooned. Need peavad korda saama!

6.1. Tondilosside kordategemiseks erinevate meetoditega tegevuskava koostamine:

6.1.1. Kaardistus;

6.1.2. Suhtlus omanikega, elanikega;

6.1.3. Tagasi-väljaost;

6.1.4. Omanike mõjutamine läbi koostöö;

6.1.5. Tegevuskava lisamine maakonnastrateegiasse.

6.2. Seikluspark-seiklusraja rajamine linnas.

7. Viivikonna ja Sirgala riikliku restruktureerimiskava koostamine

Viivikonna ja Sirgala (V&S) sundliideti Vabariigi Valitsuse otsusega NJga. Kohtla-Järve varasemate linnaosade enamus maju on pärast karjääride sulgemist hüljatud. Kahes asulas on elama jäänud veel sadakond inimest. Ilmselt ei ole nende asulate taastamine varasemal kujul reaalne ega otstarbekas. Narva-Jõesuu eelarves ei ole vahendeid, et varasemate aastakümnete taristuvajakut leevendada, mistõttu õiglane oleks siin lahendus leida keskvalitsuse finantseeritava programmi raames.

7.1. Ülevaate koostamine Viivikonna ja Sirgala elanikest, hoonetest, teenustest.

7.2. Tegevusplaani koostamine:

7.2.1. Osa elanike äratoomine Narva-Jõesuusse, Olginasse;
7.2.2. Viivikonna-Sirgala inimeste asenduspindade rajamine;
7.2.3. Viivikonna keskosa renoveerimine.
7.3. Vee- ja kanalisatsiooni väljaarendamine.
7.4. Tänavavalgustuse uuendamine.
7.5. Teede ja tänavate remontimine ja tolmuvabaks muutmine.
7.6. Lagunenud hoonete lammutamine.
7.7. Lisada Viivikonna ja Sirgala tegevuskava koostamine ja rakendamine Ida-Virumaa strateegiasse.

8. Jäätmekäitluse ja prügikogumise korrastamine

Narva-Jõesuu probleemiks on olnud metsaaluste prügistamine nii oma elanike kui eriti just Peterburi suvitajate poolt, kes ei ole Eesti reeglitest teadlikud. Korraldatud jäätmevedu käivitub 2018. Omaette teema, mida mitu linnakodanikku tõstatas, on lemmikloomade kalmistu - seni maetakse lemmikuid metsa või koduaedadesse. Et ka Narvas ja Sillamäel teadaolevalt lemmikloomade kalmistut ei ole, võiks see anda täiendava põhjuse Narva-Jõesuu külastamiseks hooajaväliselt.

8.1. Lemmikloomade kalmistu rajamine.
8.2. Koerte jalutusplatsi rajamine.
8.3. Jäätmete kogumispunkti-jaama rajamine.
8.4. Kompostväljaku rajamine Narva-Jõesuus.
8.5. Jäätmemajade rajamine sinna, kuhu jäätmeveokite juurdepääs on raskendatud.
8.6. Jäätmekavaga ettenähtud ohtlike jäätmete kogumispunktide ehitamine Olginasse ja Sinimäele.

9. Mets ja pargid korda

Narva-Jõesuu pargid on võsastunud. Samas teostab RMK linnalähises metsas lageraideid, mis ei ole suvituslinna vahetus läheduses kohased.

9.1. Narva-Jõesuu parkide korrastamise tegevuskava koostamine ja Ida-Virumaa strateegiasse:
9.1.1. Narva-Jõesuu lastepargi rajamine;
9.1.2. Kuursaali pargi (Hele ja Pime park) korrastamine;
9.1.3. Tšaikovski ja Narva-Jõesuu linna koduloomuuseumi lehtla rekonstrueerimine;
9.1.4. Tänava äärsete metsaalade korrastamine.
9.2. Narva – Jõesuu avalike alade ja teede korrashoid.

10. Uue üldplaneeringu koostamine

Narva-Jõesuu kui ühinenud omavalitsus peab koostama uue ühinemisjärgse üldplaneeringu. ning fokuseerida see investorite kaasamisele.

10.1. Olemasolevad ja lisanduvad elamurajoonide detailplaneeringud määratleda eri sihtgruppidele.
10.2. Heakskiidetud detailplaneeringud reklaamida investoritele koostöös maaomanikega.

III Elanikkonna juurdekasvatamine

Elaniketa pole omavalitsust. Registris olevate elanike arvust sõltub olulisel määral KOV tulubaas. Kasvava elanikkonnaga KOVides on perspektiivi ja neisse tehakse meelsamini investeeringuid. Elanikkonna kasvatamine on strateegiline küsimus. Sellega seotud tegevused saab jagada lühi- ja pikavaatelisteks.

11. Elanike linnas aadressiga registreerimine

Elanike registreerimisega aga on eriti kiire, sest aasta lõpus kustutatakse aadressita elanikud registrist.

11.1. Kampaania korraldamine, et aadressita elanikud end Narva-Jõesuu registreeriks.

12. Pikaajalised elanikkonna kasvatamise meetmed

Üldjuhul tehakse elama asumise otsus erinevaid tegureid (nagu hind, miljöö, kaugus töökohast ja teenustest) arvestades, aga see sõltub olulisel määral inimese elukaarest. Et Ida-Virumaa elanikkond vananeb eriti kiiresti, siis suureneb ka head ja rahulikku elukeskkonda väärtustavate elanike osakaal. Rida elamisväärsust soodustavaid meetmeid (uusarendused, paremad teenused, parem keskkond) kajastati juba eelmistes osades. Narva-Jõesuu on juba populaarne elamise ja puhkamise sihtkoht, mistõttu kinnisvara on siin oluliselt kallim.

12.1. Narva-Jõesuu korterituru mõjutamine täiendavate avalike rendipindade pakkumisega, et Narva-Jõesuu hindu langetada.
12.2. Töö imidžiga: maine parandamine (vt ka koostöö ettevõtjatega p. 4):
  12.2.1. Brändisündmuste pakkumine;
  12.2.2. Elanikkonna kasvatamise ja käitumisharjumuste muutmiseks olulise info edastamiseks kohapeal elavate meediainimeste potentsiaali kasutamine.
12.3. Eesti- ja vene keelekeskkonna arendamine, kus võib mõlemaga ja lisaks veel ka inglise keelega hakkama saada.
12.4. Külaplatside korrastamine ja uute loomine (LEADERist):
  12.4.1. Soldina külas;
  12.4.2. Vaivara külas.

IV Haridus ja lapsed

Narva-Jõesuu koolieelse laste arv on hakanud taas mõnevõrra kasvama, seda ennekõike Sinimäel, mis tagab koolide ja lasteaedade stabiilse arengu. Narva-Jõesuu linnas on vajadus alus- ja põhihariduse uuenduse järele. Tuleb kaaluda ka süvendatud eesti keele õppega progümnaasiumi astme loomist, mis võimaldaks põhikooli lõpetanutel jätkata õpinguid gümnaasiumi astmes. Peamiseks probleemiks on väljaspool omavalitsust Narva-Jõesuu kooli õpetama tulla soovivate spetsialistide elamispindade nappus ja noorte haritud õpetajate ja erialaspetsialistide nappus. Omaette teema on ka laste transport, seda eriti huvihariduse tagamisel.

13. Õpetajaid ja tugispetsialiste tuleb juurde saada

Narva-Jõesuu haridusvaldkonna peamine probleem on (noorte) õpetajate ja erialaspetsialistide vähesus. Noortele ei ole pakkuda vabu heas seisukorras üürikortereid ja nii kinnisvara kui ka rendipinnad on noorele spetsialistile liiga kallid.

13.1. Vajaduse ja võimaluste väljaselgitamine:

13.1.1. Koostada ülevaade vajaminevatest õpetajatest ja spetsialistidest;
13.1.2. Koostada ülevaade Narva-Jõesuust pärit noortest, kes õpivad ülikoolides;
13.1.3. Selgitada ennekõike spetsialistide ja huviõpetajate olemasolu Sillamäel ja Narvas, keda saaks palgata osaajaga.

13.2. Noorte õpetajate ja erialaspetsialistide motivatsioonipaketi rakendamine:
13.2.1. Koostada väljastpoolt kutsutavate õpetajate ja spetsialistide nimekiri;
13.2.2. Pakkuda soodusüüriga korterit;
13.2.3. Taotleda riiklikku lisatasu keelekümbluse koolis ja eesti kodukeelega õpilaste õpetamise eest;

13.3. Taotleda keelekümbluskeskkonna arendamise kaudu lisavahendeid.

14. Koolid korda ja spordiväljakuid juurde!

Koolide ehituslik olukord on hea ja vajalikud on jooksvad remondid.

14.1. Narva-Jõesuu kooli ja lasteaia rekonstrueerimine või uusehitus:
14.1.1. Uue Narva-Jõesuu kooli ja lasteaia funktsionaalse kavandi koostamine;
14.1.2. Uue Narva-Jõesuu kooli ja lasteaia projekteerimine;
14.1.3. Narva-Jõesuu kooli ja lasteaia lammutamine ja uue liitasutuse hoone ehitamine.

14.2. Sanitaarremont Olgina lasteaias.

14.3. Spordi- ja mänguväljakute rajamine:
14.3.1. Staadionite rekonstrueerimine ja sportimisvõimaluste laiendamine omavalitsuse kõikides suuremates asumites;
14.3.2. Laste mänguväljakute ehitamine ja kordategemine kõikides suuremates kogukonnakeskustes;
14.3.3. Talviti liuväli Narva-Jõesuus.

14.4. Muusikakooli poolt pakutavate teenuste sh. huvihariduse, huvitegevuse ja noorsootöö soodustamine ja laiendamine kõikides asumites (leida ruumid).

14.5. Keskkonnahariduskeskuse loomine Sinimäele.

15. Ühise noorsootöösüsteemi loomine

Narva Jõesuu linn omavalitsusena väärtustab noorte vaba aja veetmise võimalused ja haridusega seotud tegevused.

15.1. Noortekeskuste harukontorite avamine Olginas ja Sinimäel (ruumid olemas):
15.1.1. Noortejuhtide palkamine;
15.1.2. Ruumide kohandamine;
15.1.3. Inventari hankimine.

15.2. Huvihariduse ja -tegevuse mitmekesistamine:
15.2.1. Olemasolevat tegevuskava uuendada;
15.2.2. Vaivara seltsimaja korda teha ja enam kasutada;
15.2.3. Koolide avamine ringitööks õhtuti.

15.3. Malevate korraldamine ja noorte töö toetamine.

16. Haridusasutuste tugiteenused

Ühinemisjärgselt on kooliõpilastele korraldatud transpordikorraldus piisav. Koolitranspordi kohaldatakse jooksvalt vastavalt koolide vajadustele.

16.1. Koolitranspordi korraldamine Narva-Jõesuu, Sirgala, Viivikonna, Olgina, Sinimäe ja väiksemate külade lastele:
  16.1.1. Maakonnaliinide ja nende graafiku korrigeerimine;
  16.1.2. Koolitoit on tervislik ning oluline ja kättesaadav toidukord kõikidele lastele kõikides haridusastmetes;
  16.1.3. Lastele, noortele ja täiskasvanutele (sh ka erivajadustega) on võimaldatud mitmekülgsed enese täiendamise, sportimise ja vaba aja veetmise võimalused.

V Hoolekanne ja sotsiaaltöö: meie elanike heal tasemel sotsiaalkaitse üle kogu nende elukaare

Narva-Jõesuul on oma värskelt renoveeritud hooldekodu, mis rahuldab kohaliku vajaduse. Arvestades aga, et piirkonnas võib lähiaastail rahvastiku vananemist silmas pidades eeldada hoolekandeteenuse ja sotsiaaltöö vajaduse olulist kasvu, siis kaalume välisrahastuse toel ning koostöös teiste Ida-Virumaa omavalitsustega asjakohaste teenuste ning taristu, sh hoolekodu täiendava korpuse, väljaarendamist, mis viiks hooldekodu kohamaksumuse alla ning võimaldaks selliselt loodava sotsiaalteenuste keskuse baasil arendada välja kohalikele elanikele vajalikud ka muud sotsiaalteenused.

Lisaks tähendab Narva-Jõesuu üha kasvav kinnisvarahind probleeme vähekindlustatud elanikele, näiteks üksikutele eakatele, kes ei suuda üüri maksta. Seoses sundliitumisega tuleb Narva-Jõesuul kanda hoolt ka Viivikonna ja Sirgala puudust kannatavate elanike eest, kus osades lagunevates majades ei ole enam elamiseks sobilikke tingimusi. Seetõttu peame rajama täiendavaid sotsiaalpindu ning uuendada olemasolevaid.

17. Sotsiaalpindade uuendamine ja juurde ehitamine.

Narva-Jõesuul on puudu sotsiaalpindadest, olemasolevad on halvas seisukorras. Samuti on vaja pakkuda korralikke elamispindu kutsutavatele noortele spetsialistidele.

17.1. Narva Jõesuu munitsipaaleluruumide programmi koostamine ja sidumine riikliku üürimajade programmiga (lisada maakonnastrateegiasse), pakkumaks muuhulgas ka siia saabuvatele noortele spetsialistidele soodsat elamisvõimalust;
17.2. Üürimaja(de) rajamine: projekt „Narva-Jõesuu üürielamu ehitamine“.
17.3. Sotsiaalmaja(de) ehitamine
17.4. Narva-Jõesuu Hooldekodu arendamine kaasaegseks sotsiaalteenuste keskuseks, renoveerides selleks ka hoone esimese korruse ning teostades SA omavahenditest jooksvat remonti;
17.5. Hooldekodu juurde vanurite päevakeskuse loomine (päevakeskus ja päevahoid) koos sinna juurde kuuluvate kaasaegsete teenustega;
17.6. Erivajadusega inimestele juurdepääsuteede rajamine elu- ja avalike hoonete juurde;
17.7. Avalike asutuste ja erivajadustega inimeste eluasemete füüsiline kohandamine;
17.8. LV kinnistute müügist vahendite tekitamine vajalike sotsiaalpindade uuendamiseks ja juurde ehitamiseks;
17.9. Täiendavate finantseerimisvahendite, sh välisrahastute, leidmine sotsiaalvaldkonna taristu uuendamiseks.

18. Sotsiaalteenuste arendamine ja integreerimine.

Elanikkonna vananemisega suureneb nõudlus sotsiaal- ja sealjuures erihoolekandeteenuste järele, milliste arendamisel ning omavahelisel integreerimisel keskendume Narva Jõesuus eelkõige järgnevale:

18.1. Laste ja perede heaolu profiili koostamise tellimine ning seeläbi lastele ja peredele suunatud integreeritud vajaduspõhiste sotsiaalteenuste arendamine ja osutamine;
18.2. Riigi tugiisiku teenuste välja arendamine, eelkõige:
  18.2.1. Noore pere nõustamine,
  18.2.2. Võlanõustamine,
  18.2.3. Psühholoogi teenus,
  18.2.4. Teenuste tutvustamine läbi kohaliku meedia.
18.3. Eakate ning erivajadustega inimeste igapäevaelu tugiteenuste arendamine ja integreerimine, seal hulgas:
  18.3.1. Erihoolekande kohtade vajaduse ja järjekordade prognoosi koostamine (lisada maakonna strateegiasse);
  18.3.2. Avahoolduse, eelkõige kvaliteetse koduõenduse teenuse võimaluse laiendamine kõigile vajajatele;
  18.3.3. Kohandatud sotsiaaltranspordi teenuse arendamine, mis võimaldaks ka keskusest eemal elavatel inimestel kasutada pakutavaid teenuseid;
  18.3.4. Uute teenuste arendamine eesmärgiga pakkuda erivajadustega inimestele võimalusi võimalikult pikalt töö- ja ühiskonnaelus osaleda.
18.4. Sotsiaalteenuste osutajate koolitamine, haridustaseme ja kutseoskuste tõstmine.
18.5. Kaasaegsete integreeritud IT lahenduste kasutusele võtmine teenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parendamiseks.
18.6. Teenuste osutamiseks koostöö arendamine erinevate teiste kohalike ja üleriigiliste institutsioonide ja vabatahtlikega ning koostöös integreeritud teenuste võimaluste loomine.
18.7. Täiendavate finantseerimisvahendite, sh välisrahastute, leidmine sotsiaalvaldkonna teenuste arendamiseks.

VI Taristu

Taristu alla kuuluvad energiavõrgud, torud, teed ja tänavad, transport ja liikluskorraldus. Siin ei ole suuri vajakajäämisi va. Viivikonna ja Sirgala taristu, mida ei ole aastakümneid uuendatud. Narva-Jõesuu veeteenust korraldavad linna osalusega asutused ja NJ linna soojamajandus on ümberkorraldamisel puiduhakkele. Toimuvad kavandatud laiendused-ümberkorraldused ja jooksvad remondid. Juurdepääs E20le on remondis ja kergliiklustee Narva on valmimas. Maakondlikke tasuta bussiliine korraldab Ida-Viru Ühistranspordikeskus. Hobilennujaam areneb ka omasoodu ja lustisõidudki said suvel jõe peal käima.

19. Vee- ja kanalisatsioonitrasside lisamine, soojatrasside remont

Narva-Jõesuu vee- kanalisatsioonisüsteeme uuendati Narva vee korraldamisel ühtsusfondi vahenditest, kuid osa piirkondi on veel välja ehitamata.

19.1. Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni kava täitmine kokkuleppel Narva Veega.
19.2. Vilde tn kuue korterelamu soojatrasside remont.
19.3. Narva-Jõesuus sadevee äravoolusüsteemide arendamine / täiendamine, sealhulgas Aia tänaval.
19.4. Drenaažisüsteemide puhastamine.

19.5. Aiandusühistute üldkasutatavate puurkaevude puhastamine.

20. Linna miljöö parandamine

20.1. Tugi eraomanike ja ühistute hoonete renoveerimisel:
  20.1.1. Abi andmine ühistutele KREDEXi renoveerimistaotluste vormistamisel;
  20.1.2. Koolitus hoonete miljööväärtuslikust renoveerimisest.
20.2. Narva-Jõesuu linna sauna renoveerimine.
20.3. Olgina sauna renoveerimine.
20.4. Linna esindusväljaku rajamine.
20.5. Rahvaeelarve projektide elluviimine.
20.6. Sinimäe alevikus sauna ehitamine.
20.7. Olgina rahvamaja energiatõhususse tõstmine.
20.8. Munitsipaalomandis olevate objektide jooksev remont.

21. Liikluse korraldamine

Narva-Jõesuu suvituslinna liiklust ja parkimist on ohutuse ja külaliste rahulolu tagamiseks ennekõike just hooajal vaja nutikalt korraldada. Praegune parkimise ühtne tsoon seda ei võimalda ja korraldus pahandab külastajaid.

21.1. Liikluskorralduse kava koostamine:
  21.1.1. Märkide ja künniste lisamine;
  21.1.2. Parema käe reegli laialdasem rakendamine liikluse rahustamiseks;
  21.1.3. Taotleda E20 70 km/h piirangut Sinimäel.
21.2. Parkimise ümberkorraldamine:
  21.2.1. Uuring parkimistsoonide määramiseks;
  21.2.2. Vabade maa-alade planeerimine parkimiseks;
  21.2.3. Parkimisinfo korrastamine ja uuendamine;
  21.2.4. Karavaniparkla loomine eraoperaatori poolt;
21.3. Tänavavalgustuse uuendamine:
  21.3.1. Projekt "Narva-Jõesuu linna tänavavalgustuse taristu renoveerimine";
  21.3.2. Elavhõbevalgustite välja vahetamine säästlikemate vastu.
21.4. Paigaldada linna ristmikele tänavasildid.
21.5. Kudruküla Aianditee äärde kõnnitee ehitamine.
21.6. Sinimäe alevikus Kesk tänava kõrvale kõnnitee ehitamine.
21.7. Perjatsi külas Sillamäe - Sinimäe tee (nr 13144) kõrvale kõnnitee projekteerimine ja ehitamine.
21.8. Elektriautode laadimispunktide (kiir- ja tavalised) paigaldamine.

22. Linnavalitsuse uus hoone

Linnavalituse praegune hoone on kitsas, kohati ebafunktsionaalne ja kulukas pidada. Samuti napib lähikonnas parkimisruumi. Kokku on praegu kasutuses 1810 m^2, koos apteegi ja perearstikeskusega 2020 m^2.

22.1. Praeguse LV hoone lammutamine ja ala korrastamine.

4. Eelarvestrateegia 2022-2025

Eelarvestrateegia on koostatud arengukava osana arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Linna eelarvestrateegia koostamise peamiseks eesmärgiks on tagada perspektiivis eelarvepoliitika jätkusuutlikkus, mis tagaks linna tervikliku ja tasakaaluka arengu. Eelarvestrateegia hõlmab nelja eelseisvat eelarveaastat.

Linna eelarvestrateegia koostamise lähtealuseks on Narva-Jõesuu arengukava ning Rahandusministeeriumi 2021. aasta kevadine majandusprognoos.

Lisaks on eelarvestrateegias rakendatud finantsdistsipliini tagamise meetme täitmine, et vältida linna raske finantsolukorra tekkimist.

Käesoleva eelarvestrateegia järgmistes osades ja tabelites antakse ülevaade majanduskeskkonnast, Narva-Jõesuu linna finantsolukorrast, põhitegevuse tulude ja kulude prognoosist, investeerimis- ja finantseerimistegevuse ja likviidse vara muutustest ning finantsdistsipliini tagamise meetmetest.

4.1. Eesti toimekeskkonna ülevaade

Eelmisel aastal oli Eesti majanduslangus kardetust väiksem: 2,9 protsenti. Kahanemine oli kaks korda väiksem kui Euroopa Liidus keskmiselt. Eesti majandust toetas lähemate kaubanduspartnerite vastupidavus, samuti olid siseriiklikud piirangud majandustegevusele ja inimeste liikumisele 2020. aasta keskmisena Eestis Euroopa Liidu võrdluses kõige leebemad. Suur abi ettevõtetele kriisi alguskuudel oli kevadisest töötasu hüvitisest.

2021. aasta esimeses pooles takistavad majanduse taastumist endiselt tegevus- ja liikumispiirangud. Kui nakkusoht taandub, peaks 2021. aastal taas kasvu näitama kõik tegevusalad peale ehituse ning majanduse kriisieelne tase saavutatakse aasta lõpuks. Kokku on tänavu oodata 2,5% suurust majanduskasvu.

Taastumine saab esialgu olema ebaühtlane, tuginedes eksportivale tööstusele ja arvutiteenustele. Sotsiaalses plaanis on kriitilise tähtsusega välisturismi taastumine, mis jääb prognoosi kohaselt 2022. aastasse, kui majanduse reaalkasv peaks ulatuma juba 4,8% juurde.

Tarbimise languse on tinginud eelkõige piirangud elanike liikumisele, kogunemisele ja teenindusettevõtete äritegevusele. Eratarbimise langus 2020. aastal (2,5%) jäi mõnevõrra väiksemaks kui majanduslangus tervikuna (2,9%). Suurima panuse tarbimise langusesse andsid teenused, kuna nende pakkumine oli erinevate piirangute tõttu kõige rohkem pärsitud. Jõuliselt vähenes transpordi- ja majutuse-toitlustuse ning vaba ajaga seotud teenuste tarbimine, mida kohaliku ettevõtja jaoks võimendas välisturistide puudumine. Prognoosieelduste kohaselt kaovad olulised tarbimispiirangud 2021. aasta suveks, mis võimaldab seniste trendide jätkumist ehk tarbimiskulutuste kasvu veidi aeglasemas tempos sissetulekutega võrreldes.

Võlakoormus suureneb sel aastal 21,4%ni SKPst ning jõuab 2025. aastaks 28,8% tasemele SKPst. Riigikassa negatiivne rahavoog on sel aastal prognoosi järgi 2,36 miljardit eurot, seda on 200 miljonit eurot vähem, kui nähti ette riigieelarve strateegias. Summa hõlmab nii puudujäägi katmist kui juba väljastatud võlakirjade refinantseerimist. Negatiivset rahavoogu rahastatakse prognoosi järgi kolmandiku ulatuses reservide ning kahe kolmandiku ulatuses võlakirjaemissioonide ja uute laenude abil.

Töötasu hüvitis pehmendas oluliselt kriisi mõju. Palgatoetus säästis töökohti. Tööpuuduse kasv Eestis oli palgatoetusele vaatamata üks Euroopa Liidu suurimaid. Eelmisel kevadel suurenes tööpuudus hüppeliselt, tõustes juunikuuks 8%ni. Käesolevas kriisis on tööturg reageerinud väga kiiresti muutuvatele oludele, mistõttu ootame tööpuuduse vähenemist juba käesoleva aasta teisest poolest koos majanduse kiirema taastumisega. Tööpuudus langeb järk-järgult ning jõuab prognoosiperioodi lõpuks loomuliku taseme lähedale (ca 6%).

Palgasurve püsib vaatamata kriisile. Palgakasv aeglustus oluliselt eriolukorra ajal, kuid alates suvest on paljudes tegevusalades mõõdukas palgakasv jätkunud. Keskmised palgad langesid ainult kriisis väga tugevalt pihta saanud tegevusalades nagu majutus ja toitlustus, kaubandus, kultuur, meelelahutus. Avaliku sektori töötajaid mõjutas kriis vähem, kuid kärpesurved piiravad palgakulude kasvu edaspidi. Avalikus sektoris töötavate inimeste sissetulekute kasv on püsinud suhteliselt kiirena kogu eelmise aasta jooksul, kuid selle taga oli valdavalt kriisi tõttu suurenenud töökoormus, eriti tervishoiu, hariduse ja siseturvalisuse valdkondades. Järgnevate aastate eelarveplaanid survestavad avalikku sektorit kokku hoidma, mistõttu võib seal oodata kas töötajate arvu vähendamist või erasektorist madalamat palgakasvu. Teenindussektori taastudes palgakasv kiireneb järgmisest aastast ning püsib majanduskasvuga sarnases tempos.

Maksukoormus tõuseb pensionisüsteemi teise samba muudatuste mõjul 2021. aastal 35%ni SKPst, kuid stabiliseerub järgnevatel aastatel 33% tasemel SKPst. Erinevalt kriisieelsest ajast ei taga endisel tasemel maksukoormus enam valitsussektori tulude ja kulude tasakaalu. Maksukoormus on oluliselt madalam kui Euroopa Liidu keskmine. 2021. aasta maksukoormuseks kujuneb 35,0% SKPst, mis on eelarves prognoositud tasemest 2,3% võrra kõrgem. Osaliselt (1,1%) tuleneb see pensionisüsteemi teise samba muudatustest, aga ka tööjõumaksude prognoos suurenes nii 2020. aasta oodatust parema arengu kui ka 2021. aasta prognoosi ülespoole korrigeerimise tõttu. Samuti suurendati käibemaksu ja saastekvootide müügitulu prognoosi. SKPd korrigeeriti samuti ülespoole, kuid maksutulude kasv oli kiirem.

Perioodil 2022-2025 suureneb tööjõumaksude laekumine keskmiselt 3,8% aastas, peamiselt mõjutab seda keskmise palga 5,1%line kasv. Laekumist toetab ka maksuvaba tulu samal tasemel püsimine, sest sissetulekute suurenedes väljutakse maksuvaba tulu piirkonnast.

Tarbimismaksude laekumine kasvab aastatel 2022-2025 keskmiselt 4,1% aastas, sealjuures käibemaksu kasv ulatub 4,1%ni ja aktsiiside kasv 5,4%ni. Suurematest aktsiisidest kasvab kütuseaktsiis 7,1%, alkoholiaktsiis 3,4% ja tubakaaktsiis 0,5% keskmiselt aastas.

2020. aastal tehtud kärped jooksvates kuludes, algselt eeldatust oluliselt kõrgem tulude laekumine ning riigi lisatoetused võimaldasid kohalikel omavalitsustel 2020. aastal oma head finantsseisu veelgi parandada. 2021. aastal toimuvad kohalike omavalitsuste valimised. Tavapäraselt on see kaasa toonud kulude tuludest kiirema kasvu ning defitsiidi suurenemise.

Käesoleval aastal aitab kohalike omavalitsuste potentsiaalselt kõrgemat defitsiiti vähendada neile 2021. aasta riigi lisaeelarvest erakorraliselt antav 46 miljonit eurot. Lisaks on neil eelmisest aastast kasutamata ca 60 miljonit eurot eriolukorra ajal makstud investeeringutoetustest. Kuna ka üldmajanduslik ebakindlus süvendab konservatiivseid hoiakuid, siis eeldame hoolimata valimistest kohalike omavalitsusi lõpetama 2021. aastal tasakaalu lähedase tulemusega. Defitsiidi suurenemist ca 0,1%-0,2% SKP-st eeldame järgmistest aastatest.

Edasiantavate tulude alla kuuluva kohalike omavalitsuste füüsilise isiku tulumaksu 2021. aasta laekumise prognoosi suurendati võrreldes eelarve prognoosiga 74,8 mln euro võrra 1 316 mln euroni, mis tulenes samuti tuleb oodatust paremast tööturu arengust 2020. aastal ja keskmise palga prognoosi ülespoole korrigeerimisest 2021. aastal. Pensionisüsteemi teise samba muudatused ei mõjuta KOV füüsilise isiku tulumaksu laekumist.

Perioodil 2022–2025 kasvab kohalikele omavalitsustele laekuv tulumaks keskmiselt 5,0% aastas.

Tabel 1. Rahandusministeeriumi suvise makromajandusprognoosi perioodil 2022-2025 põhinäitajad:

Makromajanduslikud näitajad	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
SKP jooksevhindades (mld eurot)	27,2	28,5	30,5	32,1	33,7	35,3
SKP reaalkasv, %	-2,9	2,5	4,8	3,2	3,1	2,9
SKP nominaalkasv, %	-3,4	4,9	7,0	5,3	5,1	4,8
Tarbijahinnaindeksi muutus, %	-0,4	2,0	2,1	2,0	1,9	1,9
Keskmine palk, eurot	1448	1504	1588	1668	1749	1832
Keskmise palga reaalkasv, %	3,4	1,8	3,4	3,0	2,9	2,3
Keskmise palga nominaalkasv, %	2,9	3,9	5,6	5,1	4,9	4,7
Tööhõive kasv, %	-2,2	-0,9	0,8	0,6	0,4	0,2
Töötuse määr, %	6,8	8,0	7,3	6,6	6,2	6,0

4.2. Narva-Jõesuu linna põhitegevuse prognoos

Koroonaviiruse levikust tingitud eriolukord tõi Eestis kaasa majanduslanguse. Eriolukord osutas olulist negatiivset mõju Narva-Jõesuu linna tegevusele, sealhulgas toimus põhitegevuse tulude oluline vähenemine.

Kaks suure tähtsusega asjaolu mõjutab linna eelarvepositsiooni, võimet rahastada põhitegevusi ja investeeringuvõimet:

- elanikkonna arvu vähenemine ja elanikkonna vananemine, mis mõjutavad maksumaksjate arvu ja üksikisiku tulumaksu laekumist ning oluliselt riigieelarve tasandus- ja toetusfondi suurust.

-ressursitasude laekumine on sõltuv väliskeskkonnast ehk ei ole kindel ja täpselt prognoositav. Laekumine sõltub tootmisettevõtete poolt kaevandatud põlevkivi mahust ja riigi poliitikast laekumiste jagamisel omavalitsustega. Ressursitasude puhul on riskifaktoriks nende tulude vähenemine, mida ei ole võimalik ette prognoosida.

Tulumaks ja ressursitasud moodustavad üle poole linna tuludest ja neid laekumisi kasutatakse personali-, majandamiskulude ja investeerimistegevuse katmiseks.

Rahvastiku vanuseline struktuur on nii Ida-Viru maakonnas kui ka Narva-Jõesuu linnas Eesti keskmisega võrreldes vähem jätkusuutlik – laste ja noorte osakaal elanikkonnas on keskmisest madalam, eakate oma kõrgem.

Elanikkonna arvu muudatustest 2018-2020 annab ülevaate alljärgnev tabel:

Tabel 2.

Vanus	31.12.2019.a. (inimeste arv)	31.12.2020.a. (inimeste arv)	Muutus 2019 ja 2020 (+/-)	Muutus 2019 ja 2020 (%)
lapsed 0-6	219	202	-17	-87,8%
lapsed 7-18	506	507	1	0%
tööealised 19-64	2755	2674	-81	-2,9%
vanurid 65...	1118	1177	59	+5,3%
Kokku:	**4598**	**4560**	**-38**	**-0,8 %**

Elanikkonna arvu vähenemine on tingitud inimeste lahkumisest tööotsingul Eesti suurtesse linnadesse või välismaale ning Narva-Jõesuu linnas on probleemiks sündivuse vähenemine.

2020. aasta jooksul sündis 23 last ning aasta jooksul suri 73 inimest.

Seoses majanduslangusega on tööpuudus suurenenud. Võrreldes 2019. aastaga tõusis 2020. aastal keskmine töötuse määr Narva-Jõesuu linnas 30,4 % võrra. 31.12.2020 seisuga oli linnas 243 Töötukassas registreeritud töötut ehk 5,3 % Narva- Jõesuu linna elanikest. Võrreldes 2020. aastaga võib 2021. aastal kasvada keskmine töötuse määr Narva-Jõesuu linnas 14,5 % võrra.

Toimetulekuraskused ähvardavad ennekõike töötuid ning nende seas pikaajalisi töötuid ehk neid, kes on tööd otsinud 12 kuud või kauem.

2019. aasta keskmine palgatulu saajate arv oli 1989 töötajat, 2020. aasta keskmine palgatulu saajate arv oli 1964 töötajat ning 2021. aasta keskmine maksumaksjate arv võib langeda kuni 1939.

Narva-Jõesuu linnas brutopalk on tunduvalt madalam kui keskmine brutopalk riigis:

Tabel 3.

	2019	2020	2021 (eeldatav)
Naeva-Jõesuu linna keskmine palk	989	1038	1038
Riigi keskmine palk	1407	1448	1504
Vahe (%)	-	-28 %	-31 %

Narva-Jõesuu linna strateegia ja tegevuskava elluviimisel arvestatakse läbivalt järgnevaid põhimõtteid:

-jätkusuutlik majandamine - põhitegevuse tuludega kaetakse ära põhitegevuse kulud ning kindlasti ka laenude tagasimaksed ja intressikulud. Pikaajalised kohustused võetakse ainult investeeringuteks, mitte jooksvate kulude katteks. Aasta lõpu seisuga ei plaanita ületada netovõlakoormuse lubatud ülempiiri.

-täiendavalt on eesmärgiks tagada Narva-Jõesuu linna kõrge finantsvõimekus, mis lähtub säästvast ja tulevikku suunatud investeerimis- ja arendustegevusest.

Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, tuludest kaupade ja teenuste müügist, saadavatest toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevustuludest.

Strateegia vaates iseloomustab tulude planeerimist konservatiivsus:
Tabel 4.

	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	**7 882 194**	**7 598 427**	**7 631 827**	**7 698 752**	**7 940 316**	**8 066 944**
Maksutulud	3 374 332	3 287 800	3 393 928	3 502 132	3 666 159	3 827 938
sh tulumaks	*2 977 751*	*2 890 176*	*2 995 304*	*3 103 508*	*3 267 535*	*3 429 314*
sh maamaks	*295 379*	*295 224*	*295 224*	*295 224*	*295 224*	*295 224*
sh muud maksutulud	*101 201*	*102 400*	*103 400*	*103 400*	*103 400*	*103 400*
Tulud kaupade ja teenuste müügist	476 338	537 869	509 458	514 858	515 818	515 818
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 948 110	2 678 758	2 488 441	2 441 762	2 518 339	2 483 188
sh tasandusfond	*900 574*	*884 414*	*894 756*	*930 620*	*1 007 196*	*972 046*
sh toetusfond	*1 896 265*	*1 563 334*	*1 474 763*	*1 474 763*	*1 474 763*	*1 474 763*
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	*151 271*	*231 010*	*118 922*	*36 379*	*36 380*	*36 379*
Muud tegevustulud	1 083 414	1 094 000	1 240 000	1 240 000	1 240 000	1 240 000

Seoses tulumaksu ja riigieraldiste vähenemisega langeb Narva-Jõesuu linna tulubaas 2021. aastal 3,6%. Narva-Jõesuu linna tulubaas hakkab kasvama alates 2022 aastast, mis on tingitud majanduse taastumisest. Narva-Jõesuu linna tulubaasi tõus aastatel 2022-2025 on minimaalne, jäädes 1-3 % juurde aastas.

Narva-Jõesuu linna põhitegevuse tulude struktuur on toodud alljärgneval graafikul aastate lõikes:

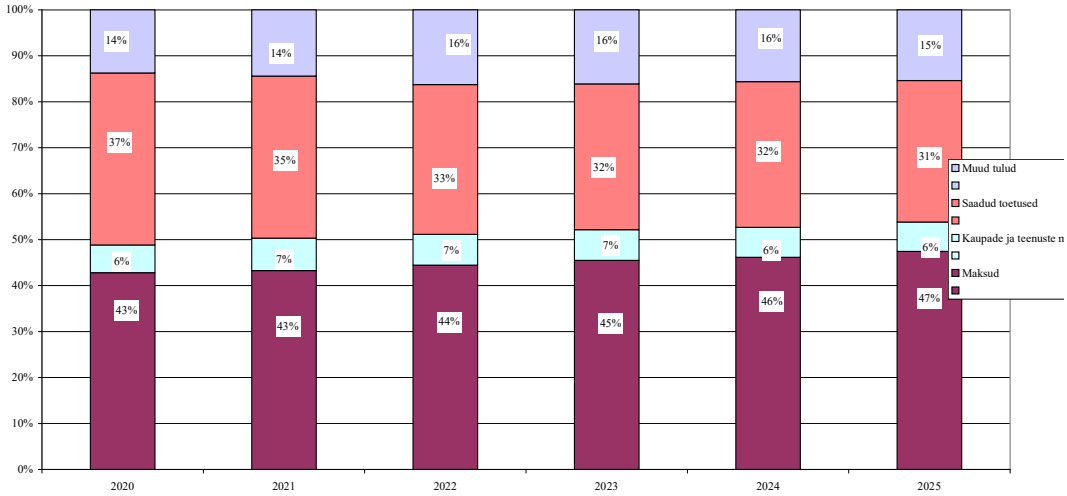

Maksud

Eelarvestrateegias on kavandatud riiklikest maksudest füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Kohalikeks maksudeks on reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks ning parkimistasu (edaspidi muud maksud).

2021. aastal on maksude osakaal 43,0 % põhitegevuse tuludest ja 2022-2025. aastal 44-47 % põhitegevuse tuludest.

Kõige olulisem tuluallikas *on üksikisiku tulumaks*. Tulumaksu prognoos põhineb maksumaksjate arvu, sissetulekute suuruse ja riigi poolt kohalikule omavalitsusele eraldatava tulumaksumäära prognoosil.

Tulumaksu muudatustest annab ülevaate alljärgnev tabel:

Tabel 5.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Maksumaksjate arv	1 964	1 939	1 955	1 966	1 974	1 978
Maksumaksjate arvu muutus	-	-2,9%	0,8%	0,6%	0,4%	0,2%
Väljamaksed füüsilistele isikutele	24 895 493	24 165 350	25 044 351	25 949 063	27 320 524	28 673 192
Sissetulek inimese kohta kuus	1 038	1 038	1 068	1 100	1 153	1 208
Sissetuleku kasv	-	0,0%	2,8%	3,0%	4,7%	4,5%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	-	3,9%	5,6%	5,0%	4,9%	4,7%
Tulumaksu laekumine	2 977 501	2 890 176	2 995 304	3 103 508	3 267 535	3 429 314
Tulumaksu laekumise kasv	-	-2,9%	3,6%	3,6%	5,3%	5,0%
Tulumaksu laekumise ja sissetulekute suhe	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%

Eelarvestrateegia perioodil on üksikisiku tulumaksu osakaal üle 40% põhitegevuse tuludest. Tulumaksu vähenemiseks 2021.a. prognoositud 2,9 %. Tulumaksu vähenemine on seotud majanduslangusega, mille tõttu suureneb töötuse tase, langeb maksumaksjate arv. Tulumaksu tõusuks 2022 ja 2023. aastal 3,6 %, 2024.a. 5,3 % ja 2025.a. 5%. Üksikisiku tulumaksu kasvu planeeritakse vähem, võrreldes rahandusministeeriumi kevadise prognoosiga, sest Narva-Jõesuu linnal sissetulek kasvab aeglasemalt kui Eestis keskmiselt, tööealiste elanike arv väheneb.

Maamaksust laekuv tulu on perioodil planeeritud stabiilsena. Maamaks laekub 100% -liselt kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Maamaksu prognoos sõltub kohalike omavalitsuste kehtestatud maksumääradest ja maa väärtusest. Narva-Jõesuu linnas on maamaksumääraks 2,5% maa maksustamishinnast aastas, põllumajanduses tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksumääraks 2,0% maa maksustamishinnast.

Muud maksud planeeritakse 2021. aasta tasemel.

Tulud kaupade ja teenuste müügist koosnevad järgmistest laekumistest: riigilõivust, linnavalitsuse-, haridus- ja kultuuriasutuste omatuludest, elamu- ja kommunaalasutuste tuludest, üüri- ja rendituludest, tuludest õiguste müügist ja kantseleitasudest. Tulude planeerimisel on võetud arvesse eelmise aasta tegelik ja jooksva aasta oodatav laekumine ning muudatused asutuste tegevustes. Põhiosa tuludest laekub haridusvaldkonna tegevusest.

Hariduse tegevuse tuludest laekub suurim osa teistelt omavalitsustelt haridusasutuste tegevuskulude katteks.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

2021. aastal on toetuste osakaal 35%, sealhulgas täiendavad toetused tulubaasi stabiliseerimiseks ja õpilaste distantsõppeks, 2022-2025. aastal üle 30% põhitegevuse tuludest. Muid sihtotstarbelisi toetusi ei ole võimalik prognoosida (v.a. teadaolevad eraldised). Sihtotstarbelised toetused eraldatakse konkreetse eelarveaasta jooksul.

Tasandusfondi eraldis on mittesihtotstarbeline riigi poolt jaotatav toetussumma KOV tulubaasi kindlustamiseks. Riigieelarve kohaliku omavalitsuse üksuste tasandusfondist toetuse eraldamise aluseks on arvestusliku keskmise tegevuskulu ja arvestuslike tulude vahe ning toetustaseme koefitsiendiga k tagatakse arvestuslike tegevuskulude katteks vajalikud vahendid k-ga kehtestatud tasemel. Koefitsiendi k suuruseks on 2003. aastast alates olnud 0,9. Toetust eraldatakse kui arvestuslik keskmine tegevuskulu ületab arvestuslikke tulusid. Arvestuslike tulude arvutamisel võetakse aluseks tulumaksu ja maamaksu laekumised. Arvestuslik tulumaks leitakse kolmel eelneval aastal laekunud tulumaksude kaalutud keskmisena (n-3 aasta kaaluga 0,2, n-2 aasta kaaluga 0,3 ning n-1 aasta kaaluga 0,5).

Narva-Jõesuu linna arvestuslike tulude arvutamist näitab alljärgnev tabel:

Tabel 6.

Eelarvete tasandusfond	ARVESTUSLIKUD TULUD (AT)				
	Tulumaks			Arvestuslik maamaks aastal n-1	Arvestuslikud tulud KOKKU
	aastal n-3	aastal n-2	aastal n-1		
parameetrite väärtused*	*0,2*	*0,3*	*0,5*		
2020	2 424 809	2 725 868	2 849 034	290 406	3 043 173
2021	2 725 868	2 849 034	2 977 501	303 278	3 198 658
2022	2 849 034	2 977 501	2 890 176	303 278	3 212 855
2023	2 977 501	2 890 176	2 995 304	303 278	3 263 483
2024	2 890 176	2 995 304	3 103 508	303 278	3 331 658
2025	2 995 304	3 103 508	3 267 535	303 278	3 467 158

Kohalike omavalitsuste arvestusliku keskmise tegevuskulu arvutuste aluseks on parameetrite hinded (ühiku maksumus) eurodes (vt tabel 8). Iga konkreetse statistilise näitaja osas ühiku

kohta arvutatud arvestusliku keskmise tegevuskulu korrutamisel omavalitsusüksuse konkreetse statistilise näitajaga saadakse konkreetse kohaliku omavalitsuse üksuse arvestuslik keskmine tegevuskulu.
Narva-Jõesuu linna arvestuslike kulude arvutamist näitab alljärgnev tabel:

Tabel 7.

	ARVESTUSLIKUD KULUD (AK)					
Eelarvete tasandusfond	**Demograafiline struktuur seisuga**					
	1. jaanuar aastal n					
	lapsed 0-6	**lapsed 7-18**	**tööealised 19-64**	**vanurid 65-...**	**lapsed 7-15**	**Rahvaarv KOKKU**
parameetrite väärtused						
2020	219	506	2 755	1 118	371	4 598
2021	202	507	2 674	1 177	369	4 560
2022	202	507	2 674	1 177	369	4 560
2023	202	507	2 674	1 177	369	4 560
2024	202	507	2 674	1 177	369	4 560
2025	202	507	2 674	1 177	369	4 560

	ARVESTUSLIKUD KULUD (AK)					
Eelarvete tasandusfond	**Hooldatavate ja hooldajateenusele suunatute arv** (iga isik arvestatud ainult üks kord!)				**hooldatavad lapsed**	
	2006	2007	2008	**Arvestuslik keskmine**	**arv**	**summa**
	0,2	*0,3*	*0,5*			
parameetrite väärtused						
	77	32	24	37	5	5 973
	77	32	24	37	3	2 952
	77	32	24	37	3	2 319
	77	32	24	37	3	1 687
	77	32	24	37	3	1 054
	77	32	24	37	3	1 054

Eelarvete tasandusfond	**ARVESTU SLIKUD KULUD (AK)**			**Arvestuslik tasandus-fond**	**Täisealiste isikute hoolekande kulude katmiseks üldhooldekodus**		**Eelarvete tasandusfond**
	Taga-maalisuse koefitsient koolieelised	**Gümnaasiumi õpilasi munitsipaal-koolides 2017**	**Arvestus-likud kulud KOKKU**		**arv**	**hüvitis**	
parameetrite väärtused				*0,9*			
2020	1,87	64	4 027 331	885 742	3	14 832	900 574
2021	1,87	66	4 164 043	868 847	3	15 567	884 414
2022	1,87	66	4 189 732	879 189	3	15 567	894 756
2023	1,87	66	4 280 208	915 053	3	15 567	930 620
2024	1,87	66	4 433 468	991 629	3	15 567	1 007 196
2025	1,87	66	4 529 913	956 479	3	15 567	972 046

Tabel 8. Parameetrite arvutatud väärtused (eurodes)

Parameetrid	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-6 aastane	3 169	3326	3350	3426	3551	3600
7-18 aastane	515	540	544	556	577	586
7-15 aastane PK	1 312	1377	1387	1418	1470	1487
7-15 aastane ujumine	8	9	9	9	9	9
Gümn õp munitsipaalkoolis	1 312	1377	1387	1418	1470	1487
tööealine (19-64)	488	512	516	528	547	559
vanur (65 ja üle)	680	714	719	735	762	794
Üldhooldekodude eritoetus	4 944	5189	5189	5189	5189	5189
hooldatavad lapsed	1 195	984	773	562	351	351
Hooldatavad täiskasvanud	357	259	162	65	0	0

Tasandusfondi prognoosimisel lähtutakse jooksvaks aastaks kehtestatud tasandusfondi arvutamise mudelist.

Toetusfond on eelarvestrateegias 2022-2025 planeeritud 2021. aasta tasemel (v.a. täiendavad toetused tulubaasi stabiliseerimiseks ja õpilaste distantsõppeks):

Tabel 9.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hariduskuludeks	865 412	806 898	806 898	806 898	806 898	806 898
Toimetulekutoetus	92 640	111 891	111 891	111 891	111 891	111 891
Sündide ja surmade registreerimine	123	269	269	269	269	269
Asendushooldus	80 608	112 834	112 834	112 834	112 834	112 834
Matusetoetus	17 596	19 480	19 480	19 480	19 480	19 480
Teederaha (vt tabel 10)	261 035	261 552	261 552	261 552	261 552	261 552
Raske ja sügava puudega lastele sotsiaalteenuste osutamiseks	6 054	7 650	7 650	7 650	7 650	7 650
Koolieelsete lasteasutuste toetus	51 837	50 321	50 321	50 321	50 321	50 321
Huvitegevuse toetus	95 007	103 868	103 868	103 868	103 868	103 868
KOKKU	**1 470 312**	**1 474 763**	**1 474 763**	**1 474 763**	**1 474 763**	**1 474 763**
Teede hoiuks	267 153	0	0	0	0	0
Õpilaste distantsõppe toetus	0	15 610				
Tulubaasi stabiliseerimine	158 800	72 961	0	0	0	0
KOKKU	**1 896 265**	**1 563 334**	**1 474 763**	**1 474 763**	**1 474 763**	**1 474 763**

Tabel 10.

Teederaha	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Maanteede pikkus	91,236	91,236	91,236	91,236	91,236	91,236
Tänavate pikkus	60,788	60,788	60,788	60,788	60,788	60,788
kilomeetrihind	660,55	661,86	661,86	661,86	661,86	661,86
tänavate pikkuse viiekordne määr	303,94	303,94	303,94	303,94	303,94	303,94
Kokku	**261 035**	**261 522**	**261 522**	**261 522**	**261 522**	**261 522**

Muud saadud toetused

Muud saadud (sihtotstarbelised) toetused sõltuvad riigi poliitikast ja rahandusvõimalusest. Kui ei nõuta linna osalust sihtotstarbeliste programmide elluviimiseks siis ei muuda sihtotstarbelised toetused linnavalitsuse eelarves tulude ja kulude tasakaalu, sest

põhimõtteliselt makstakse need samas ulatuses laekumisega välja vastavalt määratud sihtotstarbele. Perioodil 2021-2025 on ette nähtud alljärgnevad sihtotstarbelised toetused:

Tabel 11

Muud toetused tegevuskuludeks (eurodes)	2021	2 022	2 023	2 024	2 025
Narva-Jõesuu Linnaraamatukogule teavikute soetamiseks [1]	7 368	7 368	7 368	7 368	7 368
Kaitseministeeriumilt hüvitis sõjaliste väljaõpete läbiviimise eest linna territooriumil [1]	29 011	29 012	29 011	29 012	29 011
Projekt "Väikesadamate võrgustiku arendamine nii põhjarannikul kui Peipsil"	20 730	37 020	0	0	0
Narva- Jõesuu linna, Narva linna ja Sillamäe linna liikuvusuuringu teostamine	19 686	0	0	0	0
Projekt „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine"	7 881	0	0	0	0
Sinimäe Põhikooli projekt "Koolirõõmu otsides"	12 088	3 022	0	0	0
Projekt "Sotsiaalteenuste arendamine ja integreerimine Narva-Jõesuu linnas"	42 500	42 500	0	0	0

[1] Antud toetuste prognoosimisel lähtutakse jooksvaks aastaks kehtestatud toetuse arvutamisest.

Muud tegevustulud

Muud tegevustulud on ressursitasud (kaevandamisõiguse tasu, sealhulgas tasu põlevkivi ümbertöötlemise eest, laekumised vee erikasutusest ja tuha ladestustasu), viivistasud ja trahvid.

Eelarvestrateegia perioodil on muude tegevustulude osakaal üle 10 % põhitegevuse tuludest.

Ressursitasud

Ressursitasude prognoos on suures osas oletuslik ja sõltub põlevkivienergeetika tulevikust.

Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud koosnevad antavatest toetustest tegevuskuludeks ja muudest tegevuskuludest:

Tabel 12.

	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse kulud kokku	**6 740 071**	**7 213 554**	**7 306 642**	**7 303 784**	**7 444 259**	**7 543 813**
Antavad toetused tegevuskuludeks	533 063	534 341	537 771	543 441	539 741	544 361
Muud tegevuskulud	6 207 008	6 679 213	6 768 871	6 760 343	6 904 518	6 999 452
sh personalikulud	3 157 033	3 328 668	3 341 136	3 401 703	3 503 699	3 539 991
sh majandamiskulud	3 036 087	3 297 604	3 372 735	3 303 640	3 345 819	3 404 461
*sh alates **2012** sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed*	*129 974*	*155 969*	*155 969*	*155 969*	*155 969*	*155 969*
sh muud kulud	13 887	52 941	55 000	55 000	55 000	55 000

Narva-Jõesuu linna põhitegevuse kulude struktuur on toodud alljärgneval graafikul aastate lõikes:

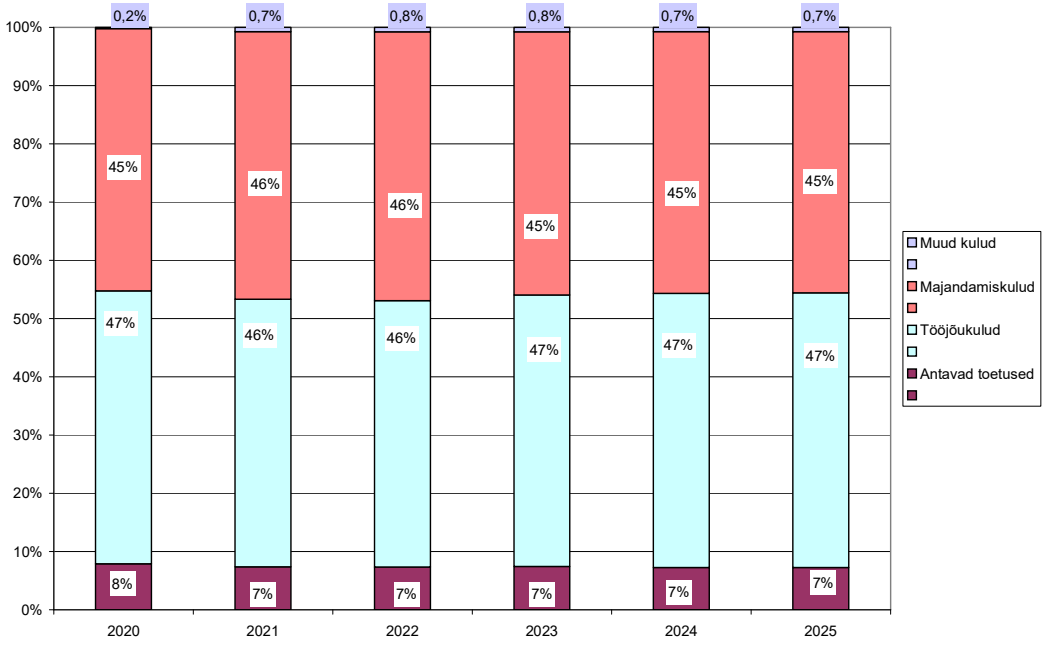

Põhitegevuse kulusid planeeritakse riigieelarvest, kohalikust eelarvest ja muudest allikatest. Kulude planeerimisel tuleb arvestada, et aasta kasutamata riigieraldiste jäägid kantakse üle järgmisse aastasse ja vajaduse korral korrigeeritakse ka järgnevate aastate kulude summad, mida rahastatakse riigieelarvest või muudest allikatest sihtotstarbeliste vahenditena.

Antavad toetused tegevuskuludeks

Toetusena tegevuskuludeks on kavandatud sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele, sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks ja mittesihtotstarbelised toetused. Kulude planeerimisel ei suurene antavad toetused oluliselt. Suurimad eraldised riigieelarvest on toimetulekutoetuse maksmise hüvitis ning asendus- ja järelhooldusteenuse toetus. Toetuste prognoosimisel lähtutakse jooksva aasta tegelikest kuludest. Eelarvestrateegia perioodil on toetuste osakaal 7% põhitegevuse kuludest. Toetuste tõus eelarvestrateegia perioodil on minimaalne, jäädes 1 % juurde aastas. Linna poolt antavad toetused hõlmavad peamiselt toetusi sotsiaalseks kaitseks ja kolmanda sektori toetuste andmist.

Muud tegevuskulud

Muudeks tegevuskuludeks on kavandatud personalikulud, majandamiskulud ja muud kulud. Eelarvestrateegia perioodil moodustavad personali- ja majandamiskulud üle 90 % põhitegevuse kuludest, sealhulgas on arvestatud koolitranspordi korraldamine 106 tuh eurot ning audiitorteenuse osutamine 24 tuh eurot.

Personalikulud
Personalikulude tõus aastatel 2022-2025 on 1-3 % juurde aastas. Eelarvestrateegia perioodil on pedagoogide palgad nii nagu ka riigieraldis jäetud 2021.a tasemele.

Majandamiskulud

Majandamiskulude tõus perioodil 2022-2025 on minimaalne, jäädes 1-1,5 % juurde aastas. Perioodil 2021-2025 on ette nähtud alljärgnevad sihtotstarbelised kulud:

Tabel 13

Sihtotstarbelised kulud (eurodes)	2021	2 022	2 023	2 024	2 025
Narva-Jõesuu Linnaraamatukogule teavikute soetamiseks	7 368	7 368	7 368	7 368	7 368
Projekt "Väikesadamate võrgustiku arendamine nii põhjarannikul kui Peipsil"	27 640	49 360	0	0	0
s.h. linna osalus	*6 910*	*12 340*	*0*	*0*	*0*
Narva- Jõesuu linna, Narva linna ja Sillamäe linna liikuvusuuringu teostamine	20 844	0	0	0	0
s.h. linna osalus	*1 158*	*0*	*0*	*0*	*0*
Projekt „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine"	9 272	0	0	0	0
s.h. linna osalus	*1 391*	*0*	*0*	*0*	*0*
Sinimäe Põhikooli projekt "Koolirõõmu otsides"	12 088	3 022	0	0	0
Projekt "Sotsiaalteenuste arendamine ja integreerimine Narva-Jõesuu linnas"	50 000	50 000	0	0	0
s.h. linna osalus	*7 500*	*7 500*	*0*	*0*	*0*

Muud kulud koosnevad riigilõivukuludest (s.h. kohtukulud) ja reservfondist. Reservfond moodustab kuni 0,5% põhitegevuse tuludest.

Kui ei ole ette nähtud olulist tulude suurenemist, ei ole võimalik planeerida ka olulist kulude kasvu.

Narva-Jõesuu linna põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude muutust näitavad alljärgnevad tabelid:

Tabel 14 A. Muutus sihtotstarbeliste vahendite arvestusega

	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulude muutus	-	-4%	0%	1%	3%	2%
Põhitegevuse kulude muutus	-	7%	1%	0%	2%	1%

Tabel 14 B. Muutus sihtotstarbeliste vahendite arvestuseta

	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulude muutus	-	5%	2%	2%	3%	2%
Põhitegevuse kulude muutus	-	5%	0%	-1%	2%	1%

Põhitegevuse tulem

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe.
Tulenevalt KOFSist peab põhitegevuse tulem olema 0 või positiivne. Tegelikkuses peab põhitegevuse tulem olema siiski positiivne, sest lisaks põhitegevuse kulude katmisele on vaja teha ka investeeringuid ning tasuda võetud laenu ja intresse.

Tabel 15. Põhitegevuse tulem 2020-2025

	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022	2023	2024	2025
Põhitegevuse tulud kokku	*7 882 194*	*7 598 427*	*7 631 827*	*7 698 752*	*7 940 316*	*8 066 944*
Põhitegevuse kulud kokku	*6 740 071*	*7 213 554*	*7 306 642*	*7 303 784*	*7 444 259*	*7 543 813*
Põhitegevuse tulem	**1 142 123**	**384 873**	**325 185**	**394 968**	**496 057**	**523 131**
Põhitegevuse tulemi suhe tuludesse	-	45,1%	4,3%	5,1%	6,2%	6,5%

Eelarvestrateegia perioodil ületavad tulud kulusid küll igal aastal, kuid positiivne põhitegevuse tulem on saavutatav vaid kulude kokkuhoiuga.

Põhitegevuse tulemi suurusest sõltub linna netovõlakoormuse võimalus, mis võib ulatuda kuni 100,0 %ni põhitegevuse tuludest, kui kümnekordne põhitegevuse tulem (üheksakordne põhitegevuse tulem 2025. aastal) võrdub põhitegevuse tuludega või rohkem (miinus olemasolevad võlakohustused). Teisel juhul on võlakoormuse võimalus 80 % põhitegevuse tuludest miinus olemasolevad võlakohustused (2025. aastal on võlakoormuse võimalus 75 % põhitegevuse tuludest miinus olemasolevad võlakohustused). Väike põhitegevuse tulem võib takistada tulevikus pikaajaliste kohustuste võtmist suurte investeerimisprojektide teostamiseks.

Eelmiste aastate kasutamata sihtotstarbelised vahendid mõjutavad põhitegevuse tulemi suurust. Need suunatakse järgmiste aastate põhitegevuse kuludesse ja see tähendab, et kasutamata sihtotstarbelised vahendid suurendavad põhitegevuse kulusid ühelt poolt ja vähendavad põhitegevuse tulemit teiselt poolt.

4.3. Investeerimis –ja finantseerimistegevus

Investeerimistegevus koosneb investeerimiseks saadavatest laekumistest ja investeerimistegevuse väljaminekutest.

Investeeringute rahastamiseks on võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenu võtmist ning sihtfinantseerimise vahendeid.

Investeerimistegevuse eelarve on kogu strateegia perioodi jooksul negatiivne ehk investeerimistegevuse kulud ületavad investeerimiseks saadavaid tulusid.

Tabel 15. Investeerimistegevus 2020-2025

	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022	2023	2024	2025
Investeerimistegevus kokku	**-787 933**	**-1 349 933**	**-477 542**	**-507 164**	**-239 609**	**-237 544**
Põhivara müük (+)	30 800	0	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-829 975	-4 077 098	-1 317 191	-812 530	-170 000	-170 000
sh projektide omaosalus	*-766 448*	*-1 275 305*	*-412 205*	*-435 080*	*-170 000*	*-170 000*
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	63 528	2 801 793	904 986	377 450	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-38 456	-63 000	-55 000	-60 000	-60 000	-60 000
Finantstulud (+)	267	120	120	195	195	195
Finantskulud (-)	-14 096	-11 748	-10 457	-12 279	-9 804	-7 739

Põhivara müügist laekumisi ei prognoosita. Võimalikku linnavara müüki käsitletakse erakorralise laekumisena.
Narva-Jõesuu linna finantsolukord võimaldab perioodil 2021-2025 ellu viia arengukavas planeeritud investeeringuid väärtuses 6 miljonit (s.h. kaasrahastus 4 miljonit) eurot. Seejuures tuleb arvestada, et iga tehtud investeering mõjutab hiljem tegevuskulusid. Investeeringutest tuleb eelistada linna arengukavas toodud investeeringuid, mis võimaldavad kulude kokkuhoidu, avaliku teenuse paremat kättesaadavust, kvaliteeti ja ohutust.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi elemente: 1) pikaajaliste kohustuste võtmine; 2) võetud kohustuste tagasimaksmine.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakoormus ehk võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe, kus netovõlakoormuse arvestuses võetakse võlakohustustena arvesse bilansis kajastatud kohustused.

Kui netovõlakoormus ületab lubatud piirmäära ei anta eurotoetusi enne kui linn on jõudnud piirmäära sisse.

Tabel 16. Finantseerimistegevus 2020-2025

	2020 täitmine	**2021 eeldatav täitmine**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Finantseerimistegevus	**-470 924**	**-151 167**	**-152 472**	**-269 752**	**-271 083**	**-136 293**
Kohustuste võtmine (+)	29 520	0	0	0	0	0
Kohustuste tasumine (-)	-500 444	-151 167	-152 472	-269 752	-271 083	-136 293
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	**1 094 862**	-1 747 063	-654 829	-381 948	-14 635	149 294
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	**1 211 595**	**-630 836**	**-350 000**	**0**	**0**	**0**
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	**2 841 602**	**1 094 539**	**439 710**	**57 762**	**43 127**	**192 421**
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 843 197	3 905 225	3 246 784	2 821 063	2 394 011	2 101 749
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent	*2 172 413*	*2 366 444*	*1 860 475*	*1 704 506*	*1 548 537*	*1 392 568*
sh saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	*980 836*	*350 000*	*0*	*0*	*0*	*0*

2021. aasta alguse seisuga oli linnal 3 laenu kogumahuga 1,7 miljonit eurot, mittekatkestatav üürileping büroohoone ruumide üürimiseks summas 2,2 miljonit eurot ning bussi rendileping summas 23,3 tuh eurot, mis mõjutab linna netovõlakoormust.

Lähtudes laenulepingute tingimustest peab põhitegevuse tulem (põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe) katma jooksva aasta võlateeninduse kulud (laenud, liising ja intressikulud) 100% ulatuses.

Tabel 17. Netovõlakoormuse lubatud ja tegelik määr

	2020 täitmine	**2021 eeldatav täitmine**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Netovõlakoormus (eurodes)	2 001 595	2 810 686	2 807 074	2 763 301	2 350 884	1 909 328
Netovõlakoormus (%)	*25,4%*	37,0%	36,8%	35,9%	29,6%	23,7%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 882 194	6 078 742	6 105 462	6 159 002	6 520 260	6 111 900
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	*100,0%*	80,0%	80,0%	80,0%	82,1%	75,8%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 880 599	3 268 056	3 298 388	3 395 701	4 169 376	4 202 572

2020. aasta lõpuseisuga oli linna netovõlakoormus 25,4% ja selle ülemmäär 100%, 2021. aasta lõpul eeldatavalt vastavalt 37,4% ja 80%. 2022. aastast väheneb netovõlakoormus. 2025. aastal on netovõlakoormus alla 25%. Aastatel 2022-2023 on netovõlakoormuse ülemmäär 80%, aastatel 2024-2025 üle 80 %.

Vaba netovõlakoormus näitab, et eelarvestrateegia perioodil on võimalik võtta uusi võlakohustusi 4,7 miljonit eurot.

Iga aasta lõpuks on ette nähtud likviidsete varade reservid. Likviidsete varade olemasolu vähendab netovõlakoormust ja suurendab vaba netovõlakoormust:

Tabel 18. Likviidne vara

	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022	2023	2024	2025
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	2 841 602	1 094 539	439 710	57 762	43 127	192 421

4.4. Arvestusüksus ja finantsdistsipliin

Arvestusüksuse koosseisu kuuluvad kohalik omavalitsus ise ja temast sõltuvad üksused (*omavalitsuse ettevõtted, SA-d, MTÜ-d),* kes saavad riigilt või omavalitsuselt üle 50% tuludest või omavalitsuselt toetust või renditulu üle 10% tuludest.

Narva-Jõesuu linnal on 3 sõltuvat üksust:

- Aktsiaselts NARVA-JÕESUU KOMMUNAAL
- Vaivara Sinimägede SA
- Sihtasutus Narva-Jõesuu sadam

Arvestusüksuse eelarvesrateegia koostamisel on arvestatud nende üksuste finantsnäitajatega. Sõltuvate üksuste põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse arvutamiseks rakendatakse samuti finantsdistsipliini tagamise meetmed:

- sõltuvate üksuste kinnipidamine põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest
- sõltuvate üksuste kinnipidamine netovõlakoormuse ülemmäärast seadusandluses kehtestatud tähenduses.

Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeaasta lõpu seisuga on null või positiivne. Arvestusüksuse põhitegevuse tulem on arvestatud nii, et linn suudaks katta ära laenu tagasimaksed ja intressid.

Netovõlakoormus leitakse võlakohustuste kogusumma ja likviidsete varade kogusumma vahena.

Tabel 19. Sõltuvate üksuste konsolideeritud põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus 2020-2025

Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	**2020 täitmine**	**2021 eeldatav täitmine**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Põhitegevuse tulud kokku (+)	**1 286 094**	**1 278 847**	**1 280 100**	**1 284 000**	**1 286 900**	**1 289 900**
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	*1 017 698*	*994 013*	*998 090*	*1 002 630*	*1 007 170*	*1 011 210*
Põhitegevuse kulud kokku (+)	**1 150 065**	**1 206 442**	**1 218 523**	**1 230 975**	**1 235 450**	**1 239 690**
Põhitegevustulem	**136 029**	**72 405**	**61 577**	**53 025**	**51 450**	**50 210**
Investeerimistegevus kokku (+/-)	-224 177	-46 500	0	0	0	0
Eelarve tulem	-88 148	25 905	61 577	53 025	51 450	50 210
Finantseerimistegevus (-/+)	145 124	-44 707	-20 849	-21 472	-22 114	-35 982

Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	**10 513**	**8 505**	**-6 693**	**-5 875**	**-5 390**	**-3 760**
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-46 463	27 307	-47 421	-37 428	-34 726	-17 988
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	**126 187**	**134 692**	**127 999**	**122 124**	**116 734**	**112 974**
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	145 124	100 417	79 568	58 096	35 982	0
Netovõlakoormus (eurodes)	18 937	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	1,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tebel 20. Narva-Jõesuu linna arvestusüksuse eelarvestrateegia koond 2020-2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Arvestusüksuse põhitegevuse tulud	8 150 590	7 883 261	7 913 837	7 980 122	8 220 046	8 345 634
sh KOV põhitegevuse tulud	*7 882 194*	*7 598 427*	*7 631 827*	*7 698 752*	*7 940 316*	*8 066 944*
Arvestusüksuse põhitegevuse kulud	-6 872 438	-7 425 983	-7 527 075	-7 532 129	-7 672 539	-7 772 293
sh KOV põhitegevuse kulud	*-6 740 071*	*-7 213 554*	*-7 306 642*	*-7 303 784*	*-7 444 259*	*-7 543 813*
Arvestusüksuse investeerimistegevus	-1 012 109	-1 396 433	-477 542	-507 164	-239 609	-237 544
sh KOV investeerimistegevus	*-787 932*	*-1 349 933*	*-477 542*	*-507 164*	*-239 609*	*-237 544*
Arvestusüksuse põhitegevuse tulem	1 278 152	457 278	386 762	447 993	547 507	573 341
KOV põhitegevuse tulem	*1 142 123*	*384 873*	*325 185*	*394 968*	*496 057*	*523 131*
Arvestusüksuse eelarve tulem	266 043	-939 155	-90 780	-59 171	307 898	335 797
KOV eelarve tulem	*354 191*	*-965 060*	*-152 357*	*-112 196*	*256 448*	*285 587*
Arvestusüksuse võlakohustused	4 988 321	3 055 033	3 326 351	1 928 549	1 479 383	1 151 139
sh KOV võlakohustused	*4 843 197*	*3 905 225*	*4 197 392*	*2 821 062*	*2 394 010*	*2 101 748*
Arvestusüksuse likviidne vara	2 967 789	1 229 231	567 709	179 886	159 861	305 395
sh KOV likviidne vara	*2 841 602*	*1 094 539*	*439 710*	*57 762*	*43 127*	*192 421*
Arvestusüksuse netovõlakoormuse määr	24,8%	36,2%	34,9%	33,8%	27,6%	21,5%
Arvestusüksuse netovõlakoormuse ülemmäär	100,0%	80,0%	80,0%	80,0%	85,6%	78,6%
KOV netovõlakoormuse määr	*25,4%*	*37,0%*	*36,8%*	*35,9%*	*29,6%*	*23,7%*
KOV netovõlakoormuse ülemmäär	*100,0%*	*80,0%*	*80,0%*	*80,0%*	*82,1%*	*75,8%*

Kokkuvõte

Narva-Jõesuu linn peab eelarvestrateegia perioodil kinni omavalitsusele riigi poolt kehtestatud finantsdistsipliini tagamise meetmetest - kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja netovõlakoormuse ülemmäärast.

Finantsdistsipliini tagamise eesmärk on maandada riske, mis võivad põhjustada finantsraskuste teket. Pikalt püsiv ülejõu käiv võlakoormus või jooksvate tulude puudujääk on peamised finantsraskuste tekkimise põhjused. Finantsraskuste tekkimine tähendab elanikele teenuste kättesaadavuse halvenemist, sest eelarve jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb hakata kärpima põhitegevuse kulusid.

Narva-Jõesuu linna eelarve on tundlik väliskeskkonnast tulenevatele muutustele – eelarvetulude võimalikule vähenemisele on tarvilik reageerida põhitegevuse kulude jätkuva kokkuhoiu ja planeeritud investeeringutest loobumisega. Narva-Jõesuu linn on finantsolukorras, kus peamine tähelepanu on kulude pideval jälgimisel ning olemasolevate laenude tagasimaksmisel.

LISAD

NARVA-JÕESUU LINNA ARENGUKAVA LISA 1: TOIMEKESKKONNA ANALÜÜS

1. Linna paiknemine ja asustus

Ligi 5 000 elanikuga Narva-Jõesuu linn asub Kirde-Eestis Ida-Viru maakonnas. Narva-Jõesuu ümbritseb maakonna suurimat Narva linna ja selle suvilaenklaave. Naaberomavalitsused on läänes Sillamäe linn ja Toila vald ning lõunas Alutaguse vald. Põhjas piirneb linn Soome lahe rannikuga, idas Narva jõe ja riigipiiri taga Vene Föderatsiooniga. Narva-Jõesuu linna kaugus Tallinnast on u 205 km, Tartust u 175 km ja St Peterburist u 170 km. Narva-Jõesuu linn moodustus 2017. aastal toimunud haldusreformi tulemusel Narva-Jõesuu linna (u 2 900 elanikku) ja Vaivara valla (u 1900 elanikku) ühinemisel.

Narva-Jõesuu linna pindala on 404,7 km² ja asustustihedus 11,8 in/km². Kui linnalise ala territoorium on 10,2 km² ja asustustihedus ligi 300 inimest ruutkilomeetril, siis ülejäänud linnas on asustustihedus alla 5 in/ km², suured, metsa-, soo- ja karjäärialad on asustamata. Ida-Viru maakonna omavalitsusüksusest on Narva-Jõesuu linn nii pindalalt kui ka rahvaarvult üks väiksemaid. Narva-Jõesuu linnas on 23 asustusüksust – 1 linn, 2 alevikku ja 20 küla. Enam kui pool elanikkonnast paikneb administratiivkeskuses Narva-Jõesuu linnas, külades kokku elab vähem kui veerand elanikest.

2016. a. lõpus kehtestatud Ida-Viru maakonnaplaneeringus 2030+ määratud hierarhia järgi on Narva-Jõesuu linn asustusüksusena piirkondlik keskus, kus pakutakse kodukoha lähedal esmavajalikke ja mõningaid kvaliteet-teenuseid teenuseid. Kogu linna territooriumi peamiseks keskuseks on Narva linn, kuhu linna elanikud liiguvad tööle ja erinevaid teenuseid tarbima, läänepoolsele osale ka Sillamäe linn ja maakonnakeskus Jõhvi.

2. Rahvastik

Narva-Jõesuu linnas elas rahvastikuregistri andmetel 2018. aasta alguse seisuga 4828 inimest, maakonna elanike arv kokku oli u 142 000. Viimasel viieteistkümnel aastal on elanike arv Narva-Jõesuu linnas püsinud stabiilsena ja viimastel aastatel kasvanud (joonis 1).

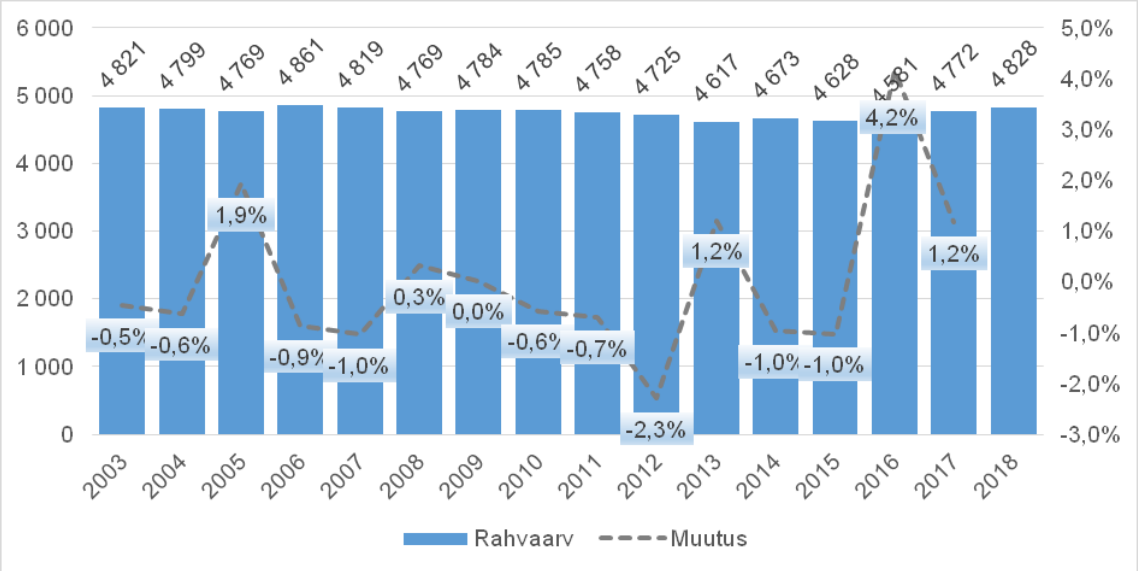

Joonis 1. Rahvaarv Narva-Jõesuu linnas 2003-2018 (rahvastikuregister)

Narva-Jõesuu linn on võrreldes maakonna teiste suuremate omavalitsustega ainuke, kus rahvaarv on viimasel viiel aastal kasvanud (joonis 2).

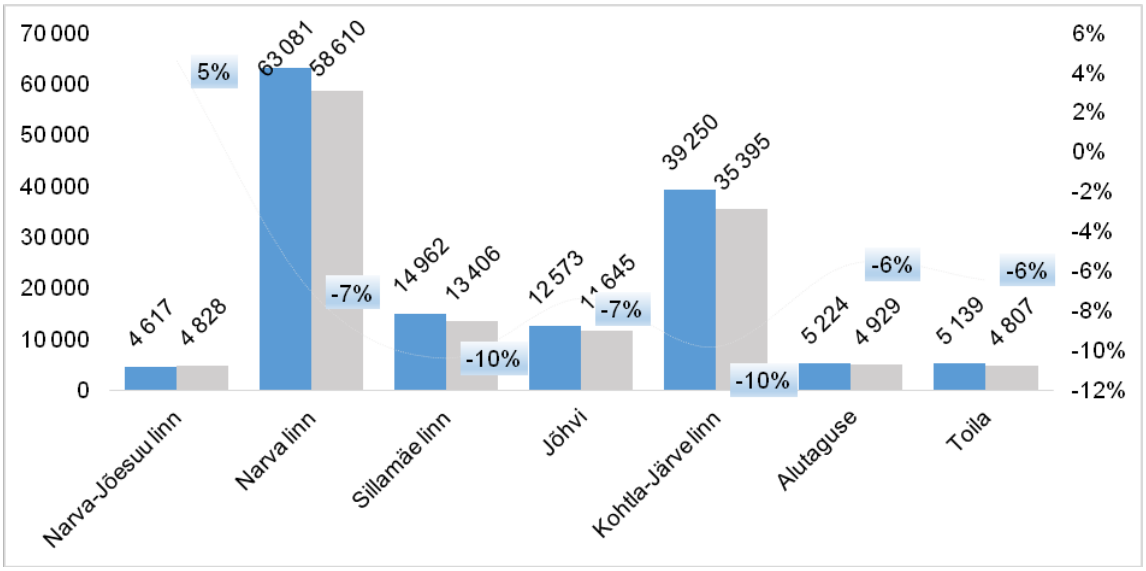

Joonis 2. Rahvaarv ja rahvaarvu muutus referentsomavalitsustes 2013-2018 (Allikas: Rahvastikuregister)

Rahvaarvu on viimasel viiel kasvanud enamikus asustusüksustest (tabel 1). Narva-Jõesuu linna rahvaarvu vähenemine on seletatav asjaoluga, et omavalitsuste ühinemisel kanti ilma täpse elukoha aadressita linnakodanikud registris reale „omavalitsuse täpsusega“. Rahvaarvu suurenemise üheks põhjuseks on samuti Sirgala ja Viivikonna lisandumine, mis eelnevalt kuulusid Kohtla-Järve linna koosseisu.

Tabel 1. Rahvaarv ja rahvaarvu muutus Narva-Jõesuu linna asustusüksustes (Rahvastikuregister)

Asustusüksus	Rahvaarv 2013	Rahvaarv 2018	Muutus 2013-2018	Osakaal rahvastikust 2018
Kokku	**4617**	**4828**	**211**	
Narva-Jõesuu linn	2896	2749	-147	56,9%
Olgina alevik	515	510	-5	10,6%
Sinimäe alevik	359	404	45	8,4%
KOV täpsusega	39	174	135	3,6%
Vaivara küla	165	173	8	3,6%
Kudruküla	100	104	4	2,2%
Soldina küla	89	86	-3	1,8%
Peeterristi küla	50	58	8	1,2%
Viivikonna küla		58	58	1,2%
Puhkova küla	44	55	11	1,1%
Perjatsi küla	55	53	-2	1,1%
Sirgala küla		52	52	1,1%
Laagna küla	38	50	12	1,0%
Sõtke küla	48	47	-1	1,0%
Mustanina küla	37	42	5	0,9%
Auvere küla	23	37	14	0,8%
Vodava küla	22	29	7	0,6%
Hundinurga küla	16	27	11	0,6%
Tõrvajõe küla	31	27	-4	0,6%
Arumäe küla	23	26	3	0,5%
Udria küla	25	22	-3	0,5%
Hiiemetsa küla	17	19	2	0,4%
Meriküla	16	19	3	0,4%
Pimestiku küla	9	9	0	0,2%

Loomulik iive on Narva-Jõesuu linnas olnud negatiivne, samas on rändeiive olnud kõikuvam ning nt 2016. aastal lisandus 220 ja 2017. aastal 86 elanikku (joonis 3).

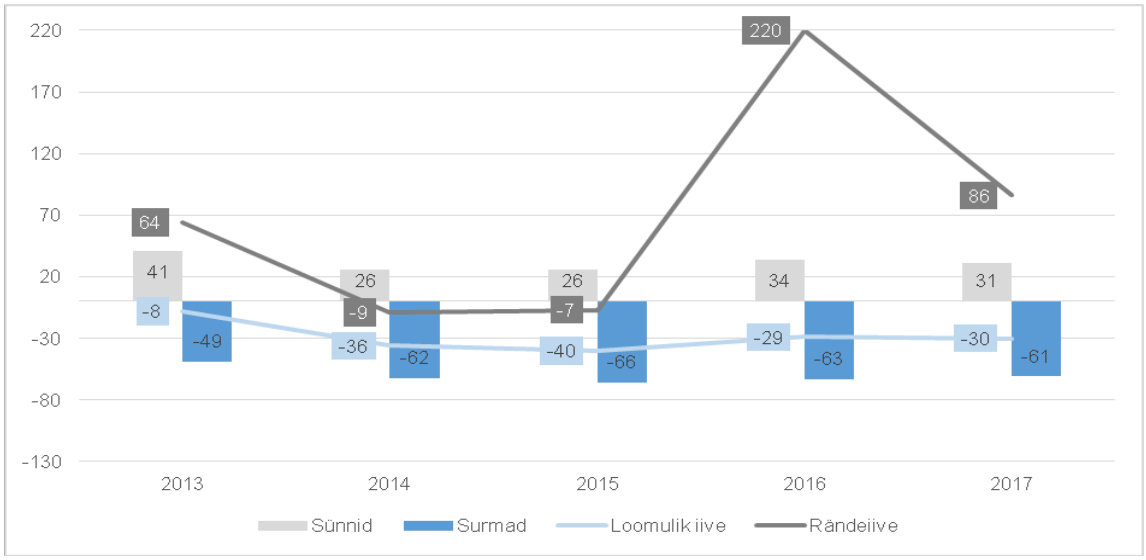

Joonis 3 Loomulik- ja rändeiive aastatel 2013-2017 (Rahvastikuregister)

Perioodil 2013-2017 on aastas keskmiselt sündinud 32 last ja surnud 60 inimest ehk loomuliku iibe tulemusena on rahvaarv vähenenud u 28 elaniku võrra aastas. Summaarne sündimuskordaja on allpool rahvastiku taastevõime taset. Samas rändeiibe tulemusel on aastakeskmiselt lisandunud u 70 elanikku.

Viimase viieteistkümne aasta muutused peamistes vanuserühmades on välja toodud joonisel 4. Nooremate vanuserühmade (0-6 ja 7-18 aastased) arvukuse langus on viimastel aastatel peatunud - koolieas laste arv on viimasel viiel aastal pööranud isegi väikesele tõusule. Vaatlusperioodi algusaastatel kasvanud tööealiste arvukus on alates 2010. aastast sajakonna inimese võrra vähenenud. Eakate (vanuses 65 ja enam) arv on samas sajakonna inimese võrra suurenenud.

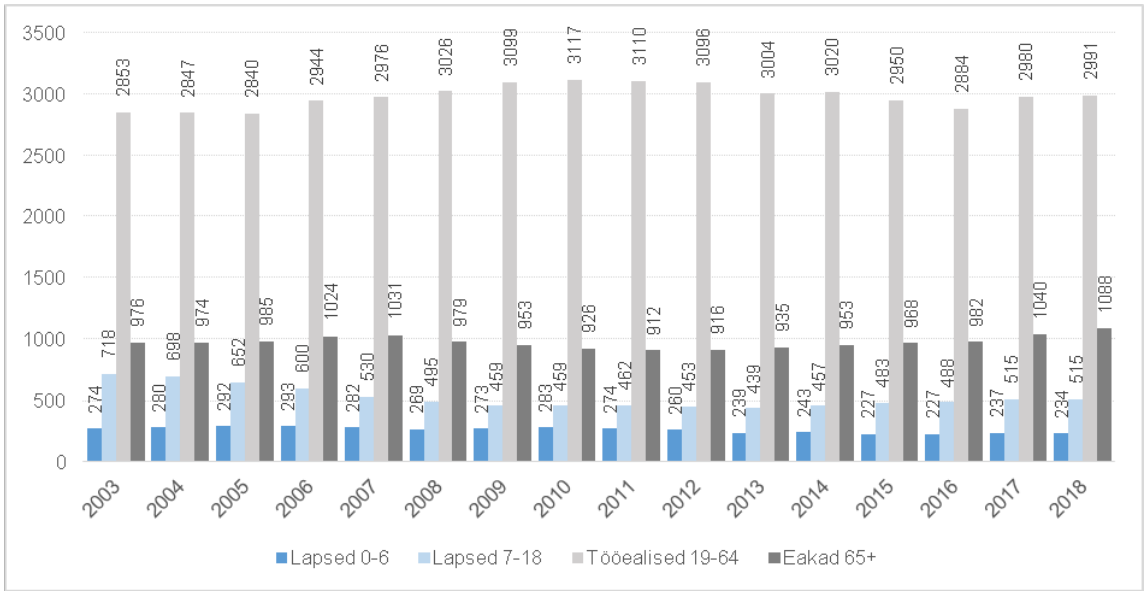

Joonis 4. Elanike arv ja aastane muutus vanuserühmades 2003-2018 (Rahvastikuregister)

Rahvaarvu aastakeskmine protsentuaalne muutust vanuserühmades erinevatel perioodidel ajavahemikus 2003-2018 näitab täpsemalt joonis 5.

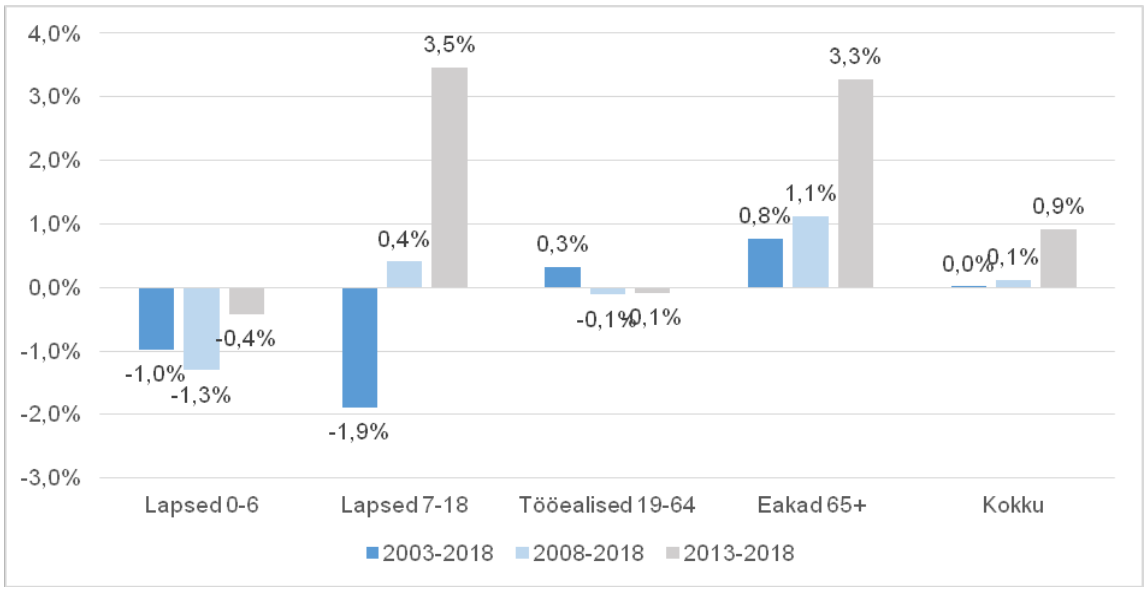

Joonis 5. Aastakeskmine muutus vanuserühmades perioodidel vahemikus 2003-2018 (Allikas: Rahvastikuregister)

Elanike vanuseline struktuur võrrelduna naaberomavalitsuste ja maakonna suuremate linnadega on sarnane (joonis 6). Narva-Jõesuu linnas on enim tööjõudist elanikkonda (62%).

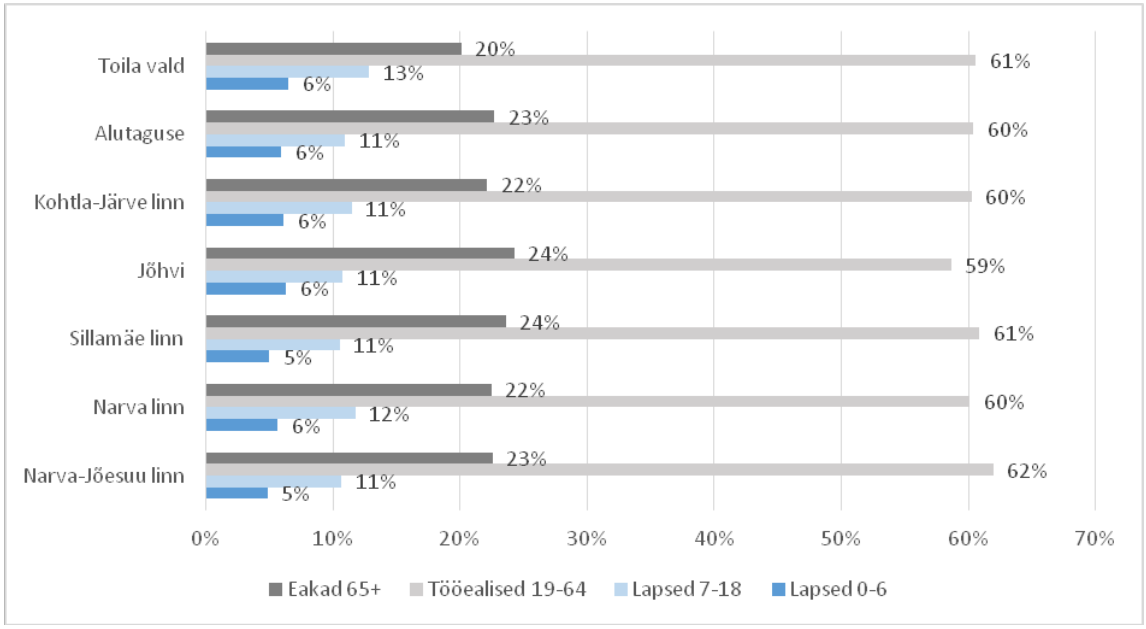

Joonis 6. Peamised vanuserühmad endistes omavalitsustes (andmed seisuga 01.2017, rahvastikuregister)

Rahvastiku soolis-vanuseline jaotus Narva-Jõesuu linnas tervikuna on välja toodud joonisel 7. Elanikkonna vanuseline struktuur on raskuskeskmega vanemates vanusrühmades (alates 55-69 eluaastast). Ehk tegemist on vananeva rahvastikuga, kus eakate arvukus hakkab lähiaastatel nii suhtes muudesse vanusrühmadesse kui ka absoluutväärtuses kiirelt kasvama.

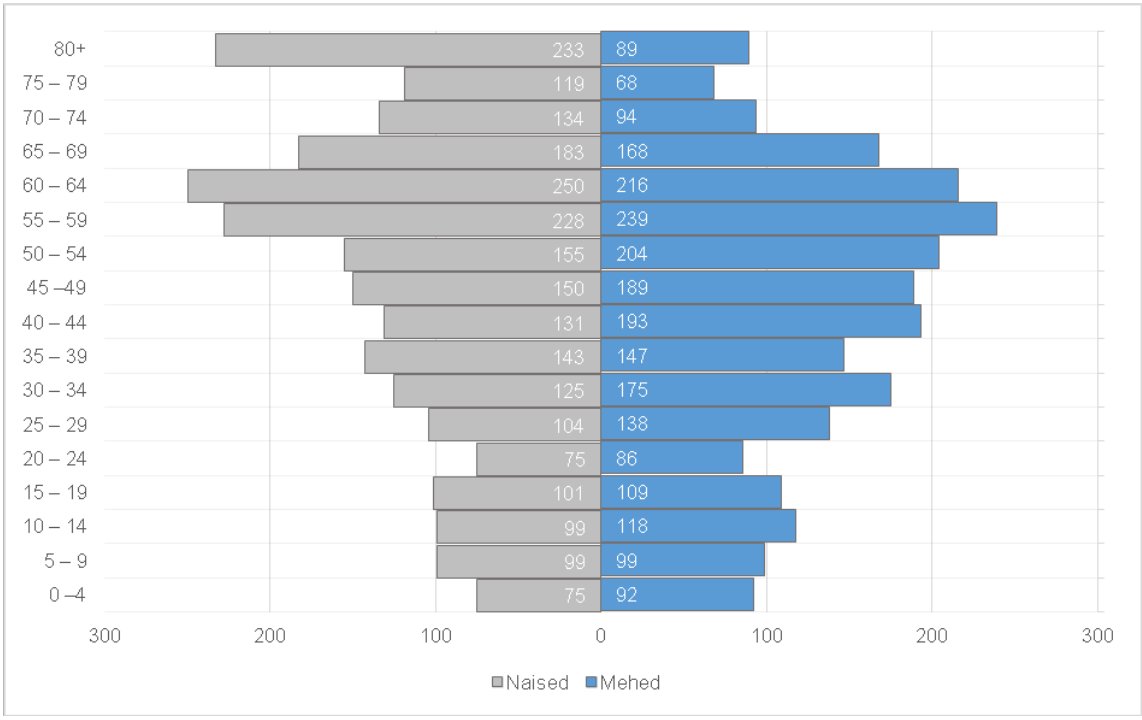

Joonis 7. Rahvastiku soolis-vanuseline jaotus Narva-Jõesuu linnas seisuga 01.01.2018 (Allikas: Rahvastikuregister)

Kuigi tervikuna on meeste ja naiste arv peaaegu tasakaalus, siis vanuses 10-59 on meeste arv vanuserühmasid läbivalt mõnevõrra suurem. Alates 60. eluaastast on tulenevalt erinevast keskmisest elueast enam naisterahvaid.

Laste põlvkonnad on väiksemad kui vanemate põlvkonnad. Arvestades sündimuskordajat, tulevikus sündide arv eeldatavalt langeb. Noorema vanusegrupi arvukusest sõltub nõudlus alushariduse ja üldhariduse teenuse järele, ehk vajadus nii lasteaia- kui ka koolikohtade arvu osas perspektiivis eeldatavalt langeb. Tööealise elanikkonna suuremad vanuserühmad 55-64 eluaastat on enam kui kaks korda arvukamad tööturule sisenevatest vanuserühmadest (10-19), mis toob kaasa maksumaksjate arvu vähenemise. Kasvab sotsiaalteenuseid vajavate eakate arvukus ja nende osatähtsus rahvastikus.

Rahvastiku dünaamikast lähtuvad on linna arengu jaoks olulised väljakutsed vajadus lähimal kümnendil enam tähelepanu pöörata teenuste osutamisele eakale elanikkonnale ja maksumaksjate arvu vähenemine. Linna laste arvu kasvust tulenevat nõudluse suurenemist alus- ja üldhariduse järele pole oodata.

3. Elukeskkond

Looduskeskkond ja avalik ruum

Narva-Jõesuu linn ulatub Soome lahe rannikumadalikult põhjas Alutaguse madalikule lõunas. Valla idaküljel voolab Eesti veerohkeim Narva jõgi. Pinnamood on valdavalt tasane, maastikke ilmestavad peamiselt metsad, lõunapool kaevandus- ja tootmistegevuse tagajärjed ning põhjas Soome lahe rannik: rand ja rannamännikud.

60% (u 24 tuhat ha) maakatastrisse kantud kõlvikutest on metsamaa, haritavat maad on 8% (u 3,3 tuhat ha), looduslik rohumaa moodustab 6%, õuemaa 4% ja muu maa 16% linna pindalast. Maa sihtotstarbe

järgi on ligi 80% maatulundusmaa ja võrreldes Eesti keskmisega on oluliselt kõrgem mäetööstusmaa (4,7%) ja riigikaitsemaa (1,2%) osakaal

Ligi kolmandik linnaloodus- ja elukeskkonnast on otseselt või kaudselt mõjutatud põlevkivi kaevandamisest ja töötlemisest. Linna lõuna- ja edelaosa hõlmavad üleriigilise tähtsusega põlevkivimaardla 2 Estonia Ja Sirgala kaeveväljad. Kaeveväljadel paiknevatest karjääridest on suur osa juba ammendunud ja suletud ning põlevkivi kaevandamine on liikumas järk-järgult lõuna suunas Alutaguse valla territooriumile. Lisaks kaevandatakse Kirikuküla karjääris liiva.

Keskkonnaohtlikest objektidest on linnas 4 reoveekogumisala ja 16 paikset saasteallikat, sh:

Eesti Energia AS karjäär, elektrijaam ja õlitehas Auvere külas

EcoPRO AS Vaivara Ohtlike Jäätmete Käitluskeskus Auvere külas

Orica Eesti OÜ lõhkematerjalide tootmise tehas Mustanina külas

10 katlamaja.

Looduslikud järved linna territooriumil puuduvad, pais- ja tehisjärvi on 7 – suurim neist Sõtke (Sillamäe ülemine paisjärv). Samuti paikneb linna idaküljel Narva jõel Eesti suurim paisjärv Narva veehoidla. Vooluveekogudest on suurem osa väikesed ojad ja põlevkivikaevandamise käigus rajatud kraavid. Valda läbivad viis loodusliku jõge on kõik lühikesed, pikim neist Mustajõgi (32km).

Kuigi linnaterritooriumile jääb kas täielikult või osaliselt 1 looduskaitseala (Auga) ja hoiuala, 4 maastikukaitseala, ligi 190 kaitsealuse liigi leiukohta ja mõned kaitsealused üksikobjektid, on kaitsealuse maa osakaal linna kogupindalast võrreldes Eesti (4,4%) ja Ida-Viru maakonnaga (2,6%) marginaalne (0,2%, 69 ha).

Linna territooriumil on 11 ehitismälestist (sh Narva-Jõesuu sanatooriumi peahoone, kuursaal ja mitmed suvilad), kümmekond ajaloo- (Vabadussõja mälestussambad) ja arheoloogiamälestist (peamiselt ohvrikivid). Narva-Jõesuu Püha Vladimiri kirikus on enam kui 80 kunstimälestist.

Keskuste ja külade vaateid ja maastikke rikuvad mitmes kohas hooldamata ja/või poollagunenud elu- ja tootmishooned. Eriti terav on probleem Sirgala ja Viivikonna külades.

Linna ruumilise arengu suundumused määravad uue üldplaneeringu valmimiseni (eeldatavalt 2021. aastal) kehtivad ühinenud omavalitsuste planeeringud vastava territooriumiosa kohta.

Vesi ja kanalisatsioon

Linna territooriumil asuvad reoveekogumisalad ja veeteenuse osutajad on:

AS Narva Vesi - Narva-Jõesuu linn

AS KA Vaiko – Olgina ja Sinimäe alevikus ning Vaivara, Soldina ja Kuduruküla küla

Narva-Jõesuu linn on Narva Vesi AS üks aktsionäridest ja AS KA Vaiko ainuomanik.

Olgina ja Sinimäe aleviku reovesi suunatakse kohalikesse puhastitessse. Narva-Jõesuu linna ja Kudruküla reovesi suunatakse reoveepumplast Narva-Jõesuu ja Narva linna vahelise survetrassi kaudu Narva linna reoveepuhastisse. Vaivara külas tekkiv reovesi kogutakse kogumismahutitesse ning purgitakse lähi-piirkonnas asuvale suuremale puhastile (Sillamäe reoveepuhasti). Soldina ja Auvere külas ühiskanalisatsioon puudub.

Valdavale osale elanikkonnast on kraanivesi tagatud. Piirkondades, mis paiknevad reoveekogumisaladel, kuid kus puudub ühiskanalisatsioonisüsteem, peavad reovee kogumiseks olema veetihedad kogumiskaevud. Hajaasustuses kasutatakse põhjavett ja lokaalseid puhastuslahendusi. Linn osaleb hajaasustuse programmis.

Valdav osa vee- ja kanalisatsioonisüsteemidest on rekonstrueeritud. Oma veevõtu- ja puhastussüsteemid on ka suurematel tootmisettevõttel.

ÜVK arendamise ja rekonstrueerimise aluseks on Narva linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2008-2020 ja Vaivara valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2016-2028.

Energia- ja jäätmemajandus

Narva-Jõesuu linna kaugküttepiirkonnas on teenusepakkuja AS Adven. Soojuse tootmine toimub maagaasil töötavas täisautomaatses katlamajas. Linna omandis olev ligi 5 km pikkune kaugküttevõrk on antud ettevõttele kasutamiseks aastani 2039. Katlamaja on heas korras ja valdav osa torustikest on rekonstrueeritud. Soojamajanduse arengukavaga on kavandatud rajada kaasaegne kaugküttekatlamaja, milles kütusena kasutatakse puiduhaket ning Narva-Jõesuu Sanatooriumi liitmine kaugküttevõrguga.

Olgina kui Sinimäe katlamajad ja soojusvõrgud kuuluvad kommunaalettevõttele KA Vaiko AS ja on 2014 aastal sõlmitud lepinguga antud 12 aastaks rendile osaühingule SW Energia. Mõlemas katlamajas kasutatakse põhikütusena maagaasi ning reservkütusena põlevkiviõli. Olgina aleviku soojusvõrgu kogupikkus on 709 m, millestrekonstrueeritud on u 80% ja Sinimäe aleviku soojusvõrgu pikkus on 912 m, millest rekonstrueeritud on enam kui 70%. 2018. aastal plaanib ettevõte Olgina katlamaja üleviimist hakkepuidule.

Linna omandis hooneid on aastate jooksul rekonstrueeritud energiatõhusamaks. Eraldi probleemiks on asjaolu, et osa asustusüksuste asuvatest korterelamutest on renoveerimata ning nende energiatõhusus on madal.

Soojamajanduse arendamise vajadused on määratud dokumentides Narva-Jõesuu linna soojusmajanduse arengukava aastateks 2016-2026 ja Vaivara valla soojamajanduse arengukava 2015-2025.

Korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja Narva-Jõesuu linnas asustusüksusena on Ekovir OÜ ja endise Vaivara valla territooriumil Ragn Sells AS. Ohtlike- ja liigiti kogutud jäätmeid on võimalik ära anda jäätmejaamdes Narva ja Sillamäe linnas. Linnas ja teistes suuremates asulates on paigaldatud avalikud paberi ja papi ning pakendikonteinerid.

Tuleviku jäätmehoolduse arendamist käsitletakse põhjalikumalt Narva-Jõesuu linna jäätmekavas.

Teed ja ühistransport

Narva-Jõesuu linna läbivad olulisemad riigiteed on põhimaantee nr. 1 Tallinn – Narva ja tugimaantee nr. 91 Narva - Narva-Jõesuu – Hiiemetsa ning mitmed kõrval- ja tugimaanteed.

Kohalike teid, mis kuuluvad linnale või mille osas on linn sõlminud eraomanikega avaliku kasutuse lepingud, on linnas kokku 146 km. Kõvakattega on 18% maanteedest ja 72% tänavatest (tabel 2). Teede seisukorra parendamine on jätkuvalt üks taristu valdkonna suuremaid väljakutseid.

Tabel 2. Narva-Jõesuu linna kohalikud teed

Tee tüüp	**Maantee**	**Tänav**	**Kokku**
Kohalikud teed (km)	91	55	146
sh kattega (km)	16	39	56
Kattega teede osakaal	18%	72%	38%

Kohalikel teedel teevad lepingute alusel hooldus- ja remonttöid erinevad ettevõtted või ettevõtjad. Talvine teehooldus on korraldatud piirkonnapõhiselt.

Asulatesse on aastate jooksul rajatud mitmeid kergliiklusteid inimeste peamistele liikumisteedele nii riigiteede ääres kui ka suuremates asulates, samas kõik vajadused turvalise liiklemise tagamiseks ei ole veel kaetud. Mitmed täiendavad lõigud on planeerimisel (sh Narva-Jõesuu ja Narva linna vahel). Tänavavalgustus on olemas linnas, Sinimäe ja Olgina alevikes ning Vaivara, Soldina, Kudruküla, Auvere ja Puhkova külades.

Valdkonna täpsemad tegevuspõhimõtted ja investeeringud määratakse Narva-Jõesuu linna teehoiukavas.

Maakonna omavalitsused (sh Narva-Jõesuu linn) on üheskoos loonud MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus, kelle Maanteeamet on volitanud korraldama avalikku liinivedu maakonnas. Tihedama graafikuga teenindavad maakonnaliinid peamiselt suuremaid keskusi. Narva-Jõesuu ja Narva linna vaheline bussiühenduste arv on ligi 10 reisi päevas, Sinimäe-Sillamäe suunal samaväärne. Sillamäe Põhikooli teenindab ka koolibuss. Narva linnast 4 korda ja Vaivara külast 3 korda päevas sõidab rong Tallinna suunal, mis võimaldab u 2,5 tunniga jõuda pealinna.

Riigi- ja erateenused

Riigiasutused paiknevad maakonnakeskuses Jõhvis ning Narva linnas ja Sillamäe. Päästeameti riiklikud komandod asuvad Narvas ja Sillamäel. Linnaelanike teenindab Ida Prefektuuri politseijaoskond Narvas. Eriarstiabi on kättesaadav Narva ja Ida-Viru haiglates. Narva-Jõesuus teenindavad elanike kaks perearsti.

Igapäevaelu olulised erateenused on kättesaadavad Narva ja Sillamäe linnas. Narva-Jõesuu linna territooriumil on:

apteek Narva-Jõesuu linnas;

sularahaautomaadid Narva-Jõesuu linnas ja Sinimäe alevikus;

postkontor Narva-Jõesuu linnas ja Sinimäe alevikus;

toidu- ja esmatarbekaupade kauplused suuremates keskustes;

erinevad kaubandus-, toitlustus- ja vaba aja asutused Narva-Jõesuu linnas.

4. Avalikud teenused

Haridus

Narva-Jõesuu linnas on viis haridusasutust:

1. Narva-Jõesuu lasteaed Karikakar ja Vaivara lasteaed;
2. Narva-Jõesuu Kool ja Sinimäe põhikool;
3. Narva-Jõesuu lastemuusikakool.

Alusharidus

Linna lasteaedades oli 2017/2018 õppeaastal avatud kokku 8 rühma (mõlemas 4) 121 lapsega. Õppeaastatel 2013/14 kuni 2017/18 on laste arv suurenenud 10 võrra ja suletud on 1 rühm.

Vaivara lasteaias käis õppeaastal 17/18 70 last ja last arv on viimase nelja aastaga suurenenud 27 lapse võrra. Lasteaia 2 rühma tegutsevad Olgina alevikus ja 2 rühma Sinimäe alevikus.

Narva-Jõesuu lasteaias Karikakar käis 51 last. Kui võrreldes viie aasta taguse ajaga on laste arv u 10 võrra väiksem, siis võrreldes eelneva aastaga on see pöördunud kasvule (joonis 8 ja 9).

Kokkuvõtvalt on laste arv viimasel neljal aastal kasvanud. Osa Narva-Jõesuu lastest omandab alusharidust mujal, peamiselt Narva ja Sillamäe linna lasteaedades. Linna lasteaiahoonete seisukord on hea.

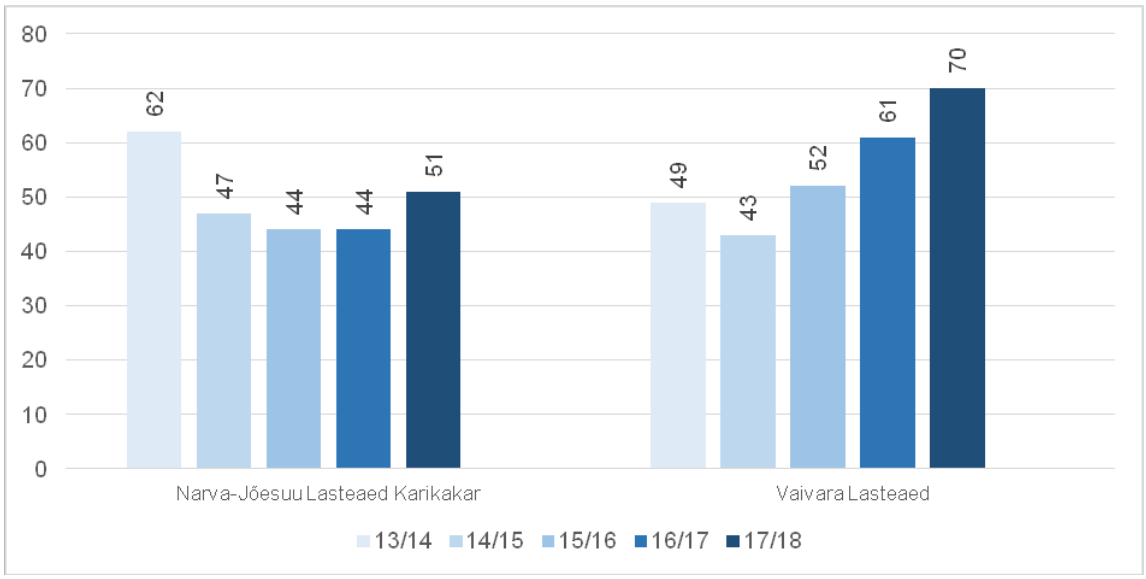

Joonis 8. Laste arv linna lasteaedades õppeaastatel 2013/14-2017/18 (HaridusSilm)

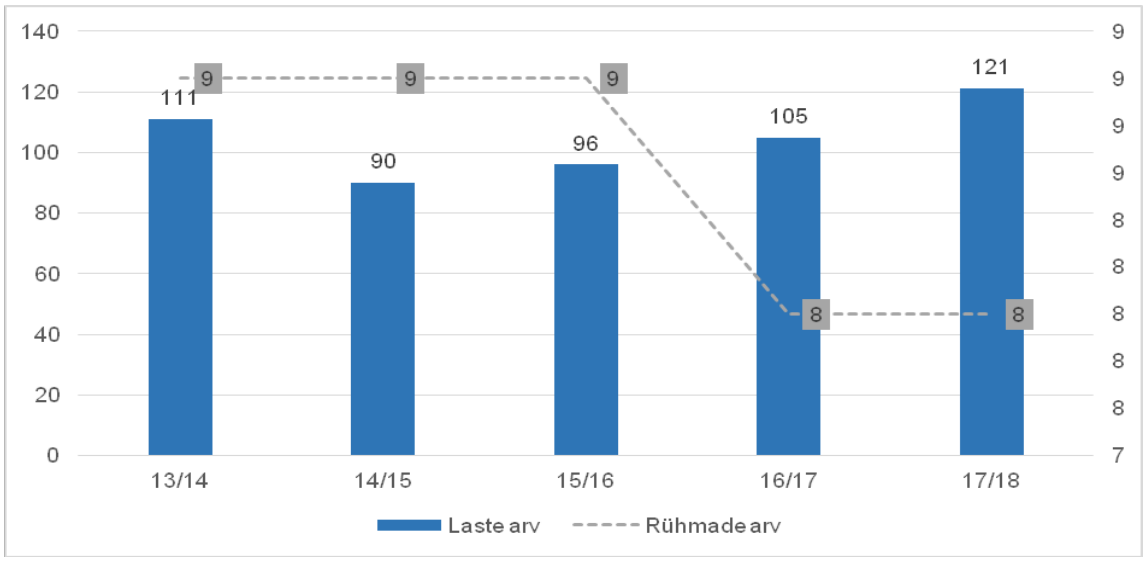

Joonis 9. Lasteaias käivate laste ja rühmade arv perioodil 2013/14–2017/18 (Allikas: HaridusSilm)

Üldharidus

Narva-Jõesuu linnas tegutseb kaks üldhariduskooli. Narva-Jõesuu kooli õpilaste arv on püsinud stabiilselt 130-140 õpilase vahel. Sinimäe põhikooli õpilaste arv viie aastaga enam kui kahekordistunud ning 17/18 õppeaastal oli õpilasi juba 93 (joonis 10).

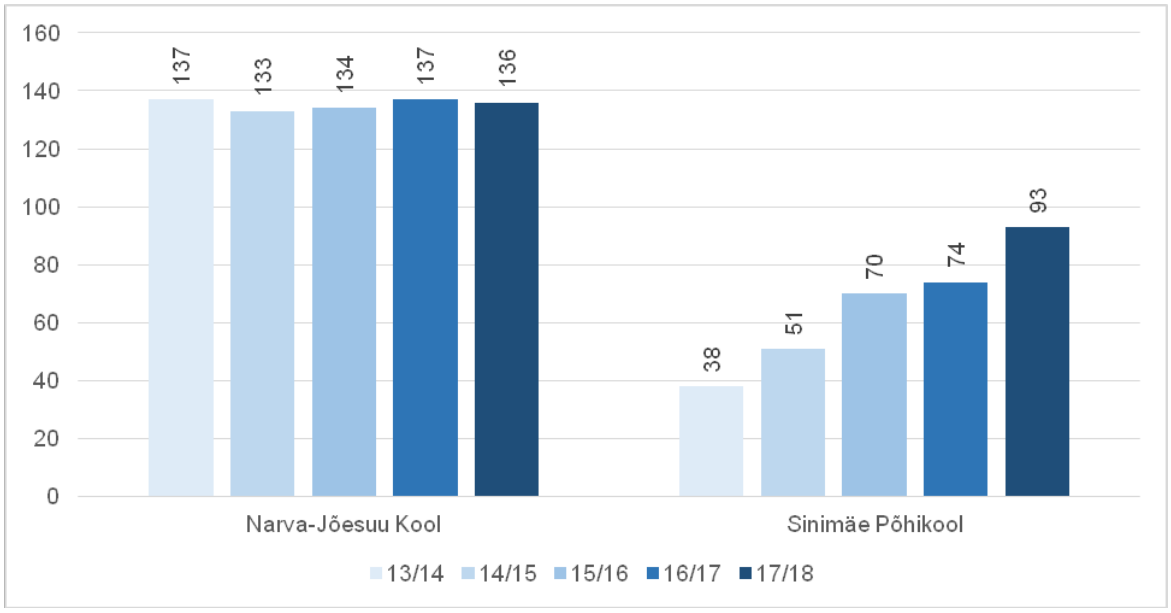

Joonis 10. Õpilaste arv linna koolides õppeaastatel 2013/14-2017/18 (HaridusSilm)

Narva-Jõesuu linna üldhariduskoolides õppis 2017/2018 kokku 229 õpilast. Õpilaste arv tervikuna on viimase viie õppeaasta vältel kasvanud 30% võrra. Õpilaste arv on kasvanud kõikides kooliastmetes, enim esimeses kooliastmes (joonis 11).

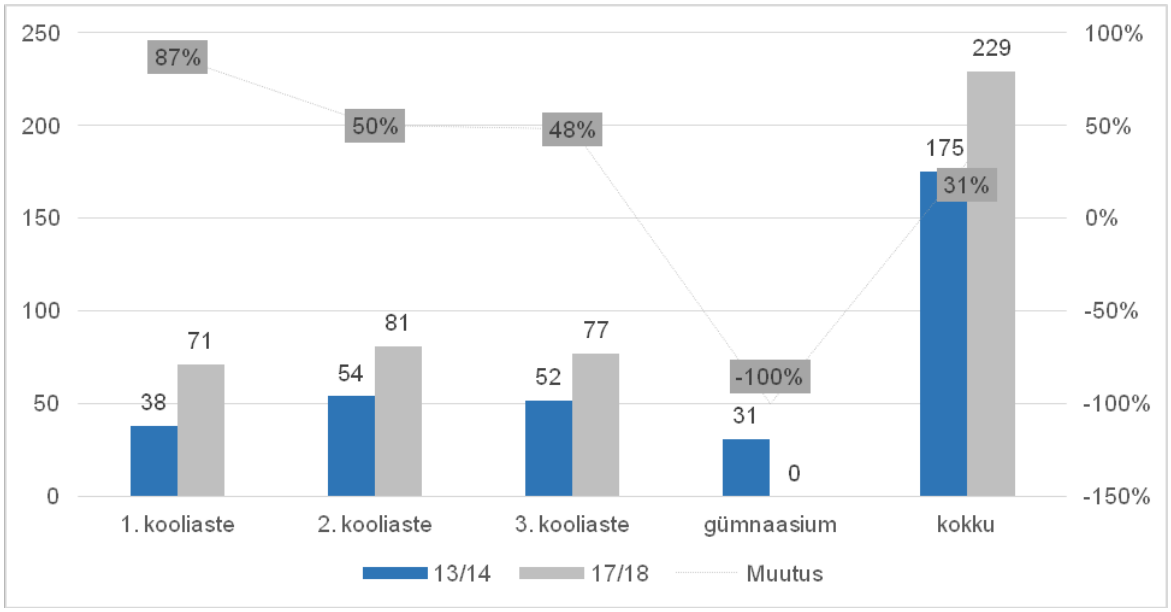

Joonis 11. Õpilaste arvu muutus kooliastmete lõikes (HaridusSilm)

Sinimäe põhikool tegutseb 2014. aastal rajatud uues hoones koos lasteaia ja raamatukoguga. 2017. aastal valmis kooli juurde ka spordihoone. Narva-Jõesuu kooli seisukord on üldiselt hea, energiasäästu saavutamiseks vajavad rekonstrueerimist tehnosüsteemid. 2013. aastal alustati osaliselt eestikeelse õppega.

Tulenevalt Narva-Jõesuu paiknemisest Narva ja Sillamäe vahel on õpilasränne intensiivne. Narva-Jõesuu linna lasteaedades käib ligi 35 last mujalt ja enam kui 70 NJ last käib lasteaias väljaspool linna. NJ

põhikoolide õpilastest enam kui pool on mujalt (117) ja 221 last õpib teiste omavalitsuste koolides. Narva-Jõesuus suleti gümnaasiumiaste 2015. aastal ja keskharidust on võimalik samuti omandada suuremate linnade koolides (tabel 3 ja 4).

Tabel 2. Teiste omavalitsuste lapsed Narva-Jõesuu linna haridusasutustes (EHIS)

	Narva linn	Sillamäe linn	Muud KOV	Narva-Jõesuu linn	Kokku	Linna laste osakaal
Narva-Jõesuu kool	66	2	12	56	136	41%
Sinimäe põhikool	17	20	1	55	93	59%
Põhikoolis kokku	**83**	**22**	**13**	**111**	**229**	**48%**
Vaivara lasteaed	13	6	2	49	70	70%
Narva-Jõesuu lasteaed Karikakar	7	2	4	38	51	75%
Lasteaias kokku	**20**	**8**	**6**	**87**	**121**	**72%**

Tabel 4. Narva-Jõesuu linna lapsed teiste omavalitsuste haridusasutustes (EHIS)

	Narva linn	Sillamäe linn	Muud omavalitsused	Narva-Jõesuu linn	Kokku	Laste osakaal linna asutustes
Lasteaed	49	22	1	87	159	55%
Põhikool	172	43	6	111	332	33%
Gümnaasium	55	4	14	0	73	0%
Kokku	**276**	**69**	**21**	**198**	**564**	**35%**

Huviharidus ja – tegevus

Narva-Jõesuu linnas tegutseb ainsa munitsipaalhuvikoolina Narva-Jõesuu laste muusika- ja kunstikool. Koolis õppis 2017/2018 õppeaastal seitsmel õppekaval 64 õpilast, neid juhendas 8 õpetajat. Viimase viie aastaga on õpilaste arv koolis vähenenud 7% (69lt 64ni).

Linna õpilastel on võimalik huvitegevuses osaleda ka linna koolides, mõlema juures tegutseb kümmekond huviringi spordi, kunsti, kultuuri, tehnika ja teaduse valdkondades. Lisaks linnas pakutavatele võimalustele osalevad linna õpilased Narva ja Sillamäe linnas asuvate huvikoolide tegevustes. Noorsootöö funktsiooni täidavad Narva-Jõesuu avatud noortekeskus ning haridus ja kultuuriasutused.

5. Kultuur, sport ja vaba aeg

Linna kultuuritegevust korraldab Narva-Jõesuu huvikeskus keskusega Narva-Jõesuu linnas, mille haldusalas on Olgina Rahvamaja, Sinimäe Rahvamaja, Vaivara Seltsimaja, Narva-Jõesuu avatud noortekeskus ja Sinimäe spordihoone. Huvikeskuse tegevuse eesmärk on rahvakultuuri, seltsi-, huvitegevuse, spordi ning noorsootöö koordineerimine ja arendamine.

Narva-Jõesuus linnas (asustusüksusena) on ainuke linna omandis olev kontsertsaal 2004.a. avatud Valge Saal, mis mahutab kuni 80 inimest ning on kasutuses kontsertide, näituste, seminaride ja temaatiliste päevade jaoks. Eraomandis on 1912. aastal ehitatud Kuursaal ja Tervisehall kuid mõlemad hooned on halvas seisundis ja kasutusest väljas. Rentida saab spaade kuni 180 kohalisi saale.

Narva-Jõesuu Linnaraamatukogul on ruumid Narva-Jõesuu linnas, Sinimäe ja Olgina alevikusja Vaivara külas.

Sinimäe alevikus endise Vaivara mõisa varemetes asub Vaivara Sinimägede muuseumi näituseruum, teabepunkt ja teemapark. Linnas tegutseb Narva-Jõesuu koduloomuuseum, mis asub ajaloolises majas, kus puhkas Anton-Hansen Tammsaare.

Narva-Jõesuu kui kuurortlinna suuremad kultuuri-ja spordiüritused toimuvad valdavalt vabas õhus suvehooajal nt Hele pargis, linna kail ja rannas. Tähtsamad Narva-Jõesuu linna omapära toetavad kultuuri-ja spordiüritused on Sportlik Jüripäev (Jürijooks), Noorte kultuuripäev, Kalurite päev, Narva-Jõesuu linnapäevad, Puhkpillilahing, Silmufestival, Küünlavalgusõhtud ja Meremiilijooks. Samuti tähistatakse riigipühasid, rahvakalendri ja kodanikualgatusena sündinud tähtpäevi. Traditsiooniks on saanud ka iga-aastane Udria dessandi korraldamine Erna seltsi, omavalitsuse, Kaitseliidu peastaabi ja Kaitseliidu Alutaguse maleva poolt. Sõjamänguga meenutatakse 17. jaanuaril 1919. aastal toimunud Eesti mereväe edukat dessanti

lulisemad tegutsevad kultuuri- ja spordikollektiivid on tantsukollektiiv „Kullerkupp“, vene nais-ansambel „RETŠENKA“ ja vokaalansambel „Elegia“. Ansambel võtab aktiivselt osa linna ja maakonna üritustest, Vene kultuuriühing „Allikas“, sh Hahni nimeline kirjandusühing ning Narva-Jõesuu eestlaste selts „Kalju“, sh nais-ansambel, maarahvaselts „Vanatare“, laulu- ja mänguselts „Vikerkaar“, Sõtke külaselts, Peeterristi külaselts, Sinimäe SK Sõnn, AMV Racing ja Seltsing Olewi.

Külaplatsid on olemas Udria ja Laagna külas ning Sinimäe alevikus.

Linnas tegutseb neli kogudust: EELK Narva-Jõesuu Niguliste kogudus, Püha suurvürst Vladimiri kirik, Narva-Jõesuu EKB kogudus „Taassünd“ ja Moskva Patriarhaadi Eesti õigeusu kiriku Narva-Jõesuu Püha Vladimiri kogudus.

Spordisaalid on mõlema kooli juures ja Olgina Rahvamajas. Suuremates asulates on spordi- ja mänguväljakuid, sportimiseks kasutatakse ka olemasolevaid kergliiklusteid. Sinimägedel on suusarajad, mida hooldab Sillamäe suusaklubi. Mitmed linnale kuuluvad spordirajatised vajavad investeeringuid.

6. Sotsiaalhoolekanne ja tervishoid

Narva-Jõesuu linnas tegutseb 150 kohaline SA Narva-Jõesuu hooldekodu, kus pakutakse teenuseid erineva raskusastmega hooldust vajavatele eakatele. 2012 aastal alustas linna poole eraldatud maa-alal tööd Narva-Jõesuus SOS lasteküla, kus on 6 peremaja, mis on koduks ühtekokku 40 lapsele.

Linna territooriumil osutatakse perearstiteenust Narva-Jõesuu linnas (2 nimistut). Eriarstiabi ja ka erakorraline meditsiiniteenus on kättesaadav SA Narva haiglas. Kiirabibrigaad paikneb ka Sillamäel.

Sotsiaaltoetuste puhul lähtutakse erinevatest kordadest. Linna eelarvest makstakse järgmisi toetusi: sünnitoetus, koolitoetus, matusetoetus; elluastumistoetus, eakate sünnipäeva toetus, üliõpilase toetus ja toetus funktsioonihäiretega laste erivajaduste rahuldamiseks. Täiendavate nn vajaduspõhiste (sissetulekust sõltuvad) sotsiaaltoetuste liigid on: toetus haigla voodipäevatasu kompenseerimiseks, toetus küttekulude hüvitamiseks, toetus raske, sügava ja keskmise puude isikute erivajaduste rahuldamiseks, vältimatu sotsiaalabi, paljulapseliste perede toetus ja toetus laste-laagrite tuusikute hüvitamiseks.

Teenuste arendamisel lähtutakse sotsiaalhoolekande seadusest, oluliine on koostöö Narva linnaga.

7. Ettevõtlus ja turism

2018. aasta aprillis oli Maksu- ja Tolliameti andmetel Narva-Jõesuu linnas kokku registreeritud ligi 400 ettevõtet, neist tegutsevad ehk töötajate või käibega 119 ettevõtet ning neist omakorda töötajatega 97 ettevõtet. Kokku oli linna ettevõtetes ca 1700 töökohta. Kõige enam töötajatega ettevõtteid (22) tegutses hulgi ja jaekaubanduse valdkonnas. Samas ligi elektrienergiaga varustamise valdkonnas töötas ligi pool töötajatest (u 830). Majutus ja toitlustusvaldkonna 15 ettevõtet andsid tööd u 260-le inimesele ja avalikus halduses töötas ligi 220 inimest. Ettevõtete ühe kuu kogukäive ulatus 4,5 miljoni euroni, samas tuleb siin arvestada, et selles ei sisaldu Eesti Energia AS soojatootmise, õlitootmise ja kaevandustegevus. Palgad võrreldes Eesti keskmiste palkadega tegevusaladel olid üldjuhul oluliselt madalamad (tabel 5).

Tabel 5. *Ettevõtted tegevusalade lõikes Narva-Jõesuulinnas töötajate arvu lõikes 04.2018 (Allikas: EMTA)*

TEGEVUSALA	Keskmine palk N-J linnas	Keskmine palk Eestis	Juriidiliste isikute arv N-J linnas	Tegutsevate ettevõtete arv N-J linnas	Töötajatega ettevõtete arv N-J linnas	Käive kokku (eurodes)	Töötajate arv N-J linnas
ELEKTRIENERGIA, GAASI, AURU JA KONDITSIONEERITUD ÕHUGA VARUSTAMINE	2 425	2 634	3	2	1	247	834
MAJUTUS JA TOITLUSTUS	745	823	29	15	11	721 226	264
AVALIK HALDUS JA RIIGIKAITSE; KOHUSTUSLIK SOTSIAALKINDLUSTUS	766	1 270	4			0	217
TÖÖTLEV TÖÖSTUS	645	1 218	24	11	9	268 689	74
TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLEKANNE	671	1 387	13	4	4	0	69
VEONDUS JA LAONDUS	600	1 189	24	18	16	362 036	65
HALDUS- JA ABITEGEVUSED	700	1 086	36	13	10	149 749	62
HULGI- JA JAEKAUBANDUS; MOOTORSÕIDUKITE JA MOOTORRATASTE REMONT	647	1 124	54	22	20	1 222 977	62
MUUD TEENINDAVAD TEGEVUSED	654	944	33	3	3	1 421 496	18
EHITUS	665	1 147	18	7	7	94 537	15
PÕLLUMAJANDUS, METSAMAJANDUS JA KALAPÜÜK	731	992	16	4	4	51 571	9
KUTSE-, TEADUS- JA TEHNIKAALANE TEGEVUS	607	1 432	19	5	4	3 672	5
KINNISVARAALANE TEGEVUS	779	808	62	8	3	147 753	4
HARIDUS	603	1 248	19	2	1	5 641	3
INFO JA SIDE	578	2 092	16	3	3	11 074	3
FINANTS- JA KINDLUSTUSTEGEVUS	508	2 267	6	2	1	6 000	2
KOKKU		**1 247**	**376**	**119**	**97**	**4 466 668**	**1 706**

Kuigi valdav osa ettevõtetest on vähem kui 10 töötajaga väikeettevõtted, siis olulist mõju linna tööhõivele omavad Eesti Energia kontserni ettevõtted. Samuti teenuste sektoris linna spaad – Narva-Jõesuu Sanatoorium, Meresuu Spa & Hotel, Noorus Spa Hotel ja Liivarand SPA Hotel. Turismi arendamise eeldusteks on linna looduslik keskkond (liivarand ja männimets), traditsioonid ja Peterburi linna lähedus. Olulised vaatamisväärsused on veel Narva-Jõesuu Hele ja Pime park, Vaivara Sinimägede muuseum ja Narva-Jõesuu koduloomuuseum. Samuti on turismivaldkonnas oluliseks koostöö arendamine (sh maakonda hõlmava turismiklastriga) kogu piirkonna ühisel turundamisel.

Vahetult Narva linna piiril asub ka MTÜ Virumaa Tööstuspark poolt arendatav Narva Äripark, mis on ettevõtluspiirkond kaubandus-, logistika- ja tööstusettevõtetele. U 40 ha alale on koostatud detailplaneering ning välja arendatud infrastruktuur.

EELARVESTRATEEGIA TABELID LISA 2

Tabel 1 Kohaliku omavalitsuse strateegia vorm

Narva-Jõesuu linn	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	**7 882 194**	**7 598 427**	**7 631 827**	**7 698 752**	**7 940 316**	**8 066 944**
Maksutulud	3 374 332	3 287 800	3 393 928	3 502 132	3 666 159	3 827 938
sh tulumaks	2 977 751	2 890 176	2 995 304	3 103 508	3 267 535	3 429 314
sh maamaks	295 379	295 224	295 224	295 224	295 224	295 224
sh muud maksutulud	101 201	102 400	103 400	103 400	103 400	103 400
Tulud kaupade ja teenuste müügist	476 338	537 869	509 458	514 858	515 818	515 818
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 948 110	2 678 758	2 488 441	2 441 762	2 518 339	2 483 188
sh tasandusfond	900 574	884 414	894 756	930 620	1 007 196	972 046
sh toetusfond	1 896 265	1 563 334	1 474 763	1 474 763	1 474 763	1 474 763
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	151 271	231 010	118 922	36 379	36 380	36 379
Muud tegevustulud	1 083 414	1 094 000	1 240 000	1 240 000	1 240 000	1 240 000
Põhitegevuse kulud kokku	**6 740 071**	**7 213 554**	**7 306 642**	**7 303 784**	**7 444 259**	**7 543 813**
Antavad toetused tegevuskuludeks	533 063	534 341	537 771	543 441	539 741	544 361
Muud tegevuskulud	6 207 008	6 679 213	6 768 871	6 760 343	6 904 518	6 999 452
sh personalikulud	3 157 033	3 328 668	3 341 136	3 401 703	3 503 699	3 539 991
sh majandamiskulud	3 036 087	3 297 604	3 372 735	3 303 640	3 345 819	3 404 461
*sh alates **2012** sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed*	129 974	155 969	155 969	155 969	155 969	155 969
sh muud kulud	13 887	52 941	55 000	55 000	55 000	55 000
Põhitegevuse tulem	**1 142 123**	**384 873**	**325 185**	**394 968**	**496 057**	**523 131**
Investeerimistegevus kokku	**-787 933**	**-1 349 933**	**-477 542**	**-507 164**	**-239 609**	**-237 544**
Põhivara müük (+)	30 800	0	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-829 975	-4 077 098	-1 317 191	-812 530	-170 000	-170 000
sh projektide omaosalus	-766 448	-1 275 305	-412 205	-435 080	-170 000	-170 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	63 528	2 801 793	904 986	377 450	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-38 456	-63 000	-55 000	-60 000	-60 000	-60 000
Finantstulud (+)	267	120	120	195	195	195
Finantskulud (-)	-14 096	-11 748	-10 457	-12 279	-9 804	-7 739
Eelarve tulem	**354 190**	**-965 060**	**-152 357**	**-112 196**	**256 448**	**285 587**
Finantseerimistegevus	**-470 924**	**-151 167**	**-152 472**	**-269 752**	**-271 083**	**-136 293**
Kohustiste võtmine (+)	29 520	0	0	0	0	0
Kohustiste tasumine (-)	-500 444	-151 167	-152 472	-269 752	-271 083	-136 293
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 094 862	-1 747 063	-654 829	-381 948	-14 635	149 294
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	1 211 595	-630 836	-350 000	0	0	0
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)			-350 000			
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	**2 841 602**	**1 094 539**	**439 710**	**57 762**	**43 127**	**192 421**
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	4 843 197	3 905 225	3 246 784	2 821 063	2 394 011	2 101 749
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)	3 153 249	2 366 444	1 860 475	1 704 506	1 548 537	1 392 568
Netovõlakoormus (eurodes)	2 001 595	2 810 686	2 807 074	2 763 301	2 350 884	1 909 328
Netovõlakoormus (%)	25,4%	37,0%	36,8%	35,9%	29,6%	23,7%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 882 194	6 078 742	6 105 462	6 159 002	6 520 260	6 111 900

Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	80,0%	80,0%	82,1%	75,8%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 880 599	3 268 056	3 298 388	3 395 701	4 169 376	4 202 572
Põhitegevuse tulude muutus	-	-4%	0%	1%	3%	2%
Põhitegevuse kulude muutus	-	7%	1%	0%	2%	1%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,17	1,05	1,04	1,05	1,07	1,07

Tabel 2 Kohaliku omavalitsuse investeeringud

Investeeringuobjektid	**2021 eeldatav täitmine**	**2022 eelarve**	**2023 eelarve**	**2024 eelarve**	**2025 eelarve**
04 Majandus	**2 924 673**	**673 736**	**206 400**	**120 000**	**120 000**
sh toetuse arvelt	2 166 722	567 143	48 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	757 951	106 593	158 400	120 000	120 000
05 Keskkonnakaitse	**16 632**	**150 000**	**0**	**50 000**	**50 000**
sh toetuse arvelt	0	0		0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	16 632	150 000		50 000	50 000
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	**787 713**	**374 423**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	496 878	253 867			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	290 835	120 556			
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	**318 202**	**119 032**	**599 000**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	138 193	83 976	329 450		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	180 009	35 056	269 550		
09 Haridus	**29 878**	**0**	**7 130**		**0**
sh toetuse arvelt	0	0	0		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	29 878	0	7 130		
KÕIK KOKKU	**4 077 098**	**1 317 191**	**812 530**	**170 000**	**170 000**
sh toetuse arvelt	2 801 793	904 986	377 450	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 275 305	412 205	435 080	170 000	170 000

Suuremad investeeringud nimeliselt

	2021 eeldatav täitmine	**2022 eelarve**	**2023 eelarve**	**2024 eelarve**	**2025 eelarve**
Tedevusvaldkond 04: projekt „Narva-Jõesuu kalurisadama arendamine, I etapp“	**30 000**	**180 000**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	20 000	180 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 000	0			
Tegevusvaldkond 04: Vabaduse ja Koidula tn remont	**1 154 156**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	709 609				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	444 547				
Tegevusvaldkond 04: Sillamäe-Vaivara raudteejaama kergliiklustee rajamine ja rongiliikluse kasutamise võimaldamine-projekteerimine	**15 000**	**43 334**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	12 857	37 143			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 143	6 191			
Tegevusvaldkond 04: Narva-Jõesuu linna kergliiklusteede projekteerimine ja ehitus	**1 109 778**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	1 005 744				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	104 034				

Tegevusvaldkond 04: J. Poska tänava remontimiseks	**350 000**	**350 000**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	350 000	350 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
Tegevusvaldkond 04: Narva-Jõesuu linnas Metsa tn 7 detailplaneeringu koostamine	**0**	**0**	**26 400**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			26 400		
Tegevusvaldkond 04: elektriautode laadimispunktide (kiir- ja tavalised) ehitamine	**0**	**0**	**60 000**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt			48 000		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			12 000		
Tegevusvaldkond 04: Linna teede remont	**108 638**	**65 000**	**120 000**	**120 000**	**120 000**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	108 638	65 000	120 000	120 000	120 000
Tegevusvaldkond 04: Narva-Jõesuu väikesadama arendus	**91 349**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	68 512				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	22 837				
Tegevusvaldkond 04: Narva-Jõesuu muul	**65 752**	**35 402**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	65 752	35 402			
Tegevusvaldkond 04: Sihtasutusele Narva-Jõesuu sadam toetus monoliitkai soetamiseks ja paigaldamiseks	**13 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	13 000				
Tegevusvaldkond 05: Narva-Jõesuu linna Roheline-, Männimetsa-, Metsa-, Hirve ja Kalevi tn piirkonna kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine	**16 632**	**150 000**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0	0			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	16 632	150 000			
Tegevusvaldkond 05: Narva-Jõesuu linna Auga tn kuni L. Koidula 74 a kuivenduskraavi rekonstrueerimine	**0**	**0**	**0**	**50 000**	**50 000**
sh toetuse arvelt				0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)				50 000	50 000
Tegevusvaldkond 06: Narva-Jõesuu linna valgustuse postide ja valgustite paigaldamiseks	**45 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	45 000				
Tegevusvaldkond 06: Narva-Jõesuu linna tänavavalgustuse taristu renoveerimine	**742 713**	**374 423**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	496 878	253 867			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	245 835	120 556			
Tegevusvaldkond 06: Korteriühistute ja eramajade rekonstrueerimiseks toetused	**40 000**	**45 000**	**50 000**	**50 000**	**50 000**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	40 000	45 000	50 000	50 000	50 000
Tegevusvaldkond 06: Hajaasustuse programmist toetused	**10 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Tegevusvaldkond 08: Sillamäe-Sinimäe terviseradade korrastamine	**15 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	15 000				

Tegevusvaldkond 08: Sinimäe vaatetorn	**172 742**	**74 032**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	138 193	59 226			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	34 549	14 806			
Tegevusvaldkond 08: Sinimäe avaliku puhkeplatsi rajamine	**30 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	30 000				
Tegevusvaldkond 08:välijõusaali rajamine olemasolevale spordiväljakule Olgina alevikus	**30 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	30 000				
Tegevusvaldkond 08: Sinimäe vaatetorni ümbritseva territooriumi korrastamine	**52 023**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	52 023				
Tegevusvaldkond 08: Koerte jalutusala ehitamine	**4 426**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt	0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	4 426				
Tegevusvaldkond 08: Tšaikovski lehtla projekteerimine	**14 011**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	14 011				
Tegevusvaldkond 08: Olgina rahvamaja energiatõhususe tõstmine	**0**	**45 000**	**599 000**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt		24 750	329 450		
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		20 250	269 550		
Tegevusvaldkond 09: Vaivara Lasteaiale evakuatsioonipääsude projekti koostamiseks ja uute evakuatsioonipääsude ehitamiseks	**8 500**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	8 500				
Tegevusvaldkond 09: Koolihoone ehituse ettevalmistustööd	**8 000**	**0**	**0**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	8 000				
Tegevusvaldkond 09: Narva-Jõesuu Muusikakoolile hoone remonditöödeks	**13 378**	**0**	**7 130**	**0**	**0**
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	13 378		7 130		

Tabel 3 Sõltuvate üksususte vorm

Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	2020 täitmine	2021 eeldatav täitmine	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	**1 286 094**	**1 278 847**	**1 280 100**	**1 284 000**	**1 286 900**	**1 289 900**
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	1 017 698	994 013	998 090	1 002 630	1 007 170	1 011 210
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud kokku (+)	**1 150 065**	**1 206 442**	**1 218 523**	**1 230 975**	**1 235 450**	**1 239 690**
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	0	0	0	0	0	0
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	**136 029**	**72 405**	**61 577**	**53 025**	**51 450**	**50 210**
Investeerimistegevus kokku (+/-)	**-224 177**	**-46 500**	**0**	**0**	**0**	**0**
Eelarve tulem	**-88 148**	**25 905**	**61 577**	**53 025**	**51 450**	**50 210**
Finantseerimistegevus (-/+)	**145 124**	**-44 707**	**-20 849**	**-21 472**	**-22 114**	**-35 982**
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	**10 513**	**8 505**	**-6 693**	**-5 875**	**-5 390**	**-3 760**
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	**-46 463**	**27 307**	**-47 421**	**-37 428**	**-34 726**	**-17 988**
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	**126 187**	**134 692**	**127 999**	**122 124**	**116 734**	**112 974**
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	**145 124**	**100 417**	**79 568**	**58 096**	**35 982**	**0**
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	0	0	0	0	0	0
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	18 937	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	1,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Tabel 4 Arvestusüksuse strateegia vorm

Narva-Jõesuu linn	**2020 täitmine**	**2021 eeldatav täitmine**	**2022 eelarve**	**2023 eelarve**	**2024 eelarve**	**2025 eelarve**
Põhitegevuse tulud kokku	**8 150 590**	**7 883 261**	**7 913 837**	**7 980 122**	**8 220 046**	**8 345 634**
Põhitegevuse kulud kokku	**6 872 438**	**7 425 983**	**7 527 075**	**7 532 129**	**7 672 539**	**7 772 293**
*sh alates **2012** sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed*	**129 974**	**155 969**	**155 969**	**155 969**	**155 969**	**155 969**
Põhitegevustulem	**1 278 152**	**457 278**	**386 762**	**447 993**	**547 507**	**573 341**
Investeerimistegevus kokku	**-1 012 110**	**-1 396 433**	**-477 542**	**-507 164**	**-239 609**	**-237 544**
Eelarve tulem	**266 042**	**-939 155**	**-90 780**	**-59 171**	**307 898**	**335 797**
Finantseerimistegevus	**-325 800**	**-195 874**	**-173 321**	**-291 224**	**-293 197**	**-172 275**
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	**1 105 375**	**-1 738 558**	**-661 522**	**-387 823**	**-20 025**	**145 534**
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	**1 165 132**	**-603 529**	**-397 421**	**-37 428**	**-34 726**	**-17 988**
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	**2 967 789**	**1 229 231**	**567 709**	**179 886**	**159 861**	**305 395**
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	**4 988 321**	**4 005 642**	**3 326 352**	**2 879 159**	**2 429 993**	**2 101 749**
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	2 020 532	2 776 411	2 758 643	2 699 273	2 270 132	1 796 354
Netovõlakoormus (%)	24,8%	35,2%	34,9%	33,8%	27,6%	21,5%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	8 150 590	6 306 609	6 331 070	6 384 098	7 034 760	6 563 790
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	80,0%	80,0%	85,6%	78,6%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	6 130 058	3 530 198	3 572 427	3 684 825	4 764 628	4 767 436